

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 26
Liepa-July 7, 1978

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės
įvykiai

Egiptas buvo pradėjęs ruošti vakarinio Jordano kranto ir Gazos ruožo ateities planą, bet Izraelis iš anksto jį pasmerkė kaip nepriimtina. Prez. Carteris dėl to pareiškė savo nušivylimą.

JAV, susitarusios su Sovietų Sąjunga, paleido iš kalėjimo iki teismo prieš kurį laiką NJ suimtus du sovietų atstovybės prie JT pareigūnus, kaltinamus šnipinėjimu, o Sovietų Sąjunga tą patį padarė su ten suimtu International Harvester bendrovės pareigūnu F. Jay Crawford, apkaltintu nusižengimu prieš valius įstatymus.

Prosovietiniam pietų Jemene buvo įvykdytas perversmas, bet sovietų apmokoma policija perversmininkus nugalėjo, o jo prezidentas Salem Robaye Ali ir du jo bendradarbiai Jasem Saleh ir Salemi Awar buvo likviduoti. Nauju prezidentu paskirtas buv. min. pirm. Ali Nasser Mohamed Hasani.

Jemeno prez. Ahmed Hussein al-Gashmi buvo nužudytas sprogusios bombos; ji sprogo pietinio Jemeno specialiam pasiuntiniui įteikiant prezidentui savo vyriausybės raštus.

Sovietinė Komsomolskaja Pravda išspausdino prez. Carteriui adresuotą laišką, raginantį jį suteikti laisvę JAV "kovotojam už laisvę", ir paragino skaičiuojant laisvą iškirpti ir pasiųsti adresatui.

Kinija, siekdama sumoderinti savo armiją, siuntinėja karines misijas į Prancūziją, Britaniją, Italiją ir Švediją susipažinti su moderniaisiais ginklais ir gal būt jų užpirkti. JAV iki šiol Kinijai karinių ginklų nepardavinėjo, tačiau manoma, kad ji nedarys kliūčių vakarų valstybėm ginklus Kinijai parduoti.

JAV korespondentai — NYT Craig R. Whitney ir Baltimore Sun Harold D. Piper — Maskvos radijo ir televizijos komiteto buvo patraukti į teismą už komiteto įžeidimą aprašant įvykius Gruzijoje ir Armenijoje. Šis įvykis užsienio korespondentų tarpe sukėlė didelio susirūpinimo, nes bus neįmanoma vaizduoti tokį gyvenimą, koks jis yra.

Islandijos parlamento rinkimus laimėjo socialistų ir komunistų partijos, ir dabartinis nepriklausomybės partijos min. pirm. Geir Hallgrimson atsistatydino.

JAV pasiuntė į Kiniją oficialią 14 mokslininkų delegaciją mokslo ir technologijos ryšiam užmegzti ir dabartinei Kinijos mokslo ir technologijos būklei įvertinti.

Prieš Rodeziją iš Mozambiko veikią tautinės unijos partizanai užpuolė britų misijonierių laikomą mokyklą ir nužudė 12 baltųjų mokytojų, moterų ir vaikų. Mokyklos juodieji mokiniai buvo nepaliesiti. Be to, kitų vietų buvo nužudyti du vokiečiai jėzuitai — kun. Gregor Richert ir brolis Bernard Lisson. Iki šiol Rodezijoje buvo nužudyti 23 misijonieriai ir du Raudonojo Kryžiaus tarnautojai.

Prieš Etiopijos diktatorių plk. ltn. Mengistu Haile Mariam per 10 mėnesių buvo 9 kartus pasikėsinta.

Prancūzijoje Versalio rūmuose Bretanijos teroristai išsprogdino 3 bombas, kurios padarė didelį nuostolių rūnam ir Napoleono laikotarpį vaizduojantiem meno kūriniams.

Tarp Vietnamo ir Kambodijos kariuomenių jau kelios savaitės vyksta didesnio masto susirėmimai.

DIDŽIOSIOS PASAULIO LIETUVIŲ
DIENOS TORONTE

Sportininkų paradas. Dailės paroda, susipažinimo vakaras. PLB dalyvavo atstovai iš 12 kraštų. Išrinkta nauja PLB valdyba. Iškilmingos pamaldos. Dainų šventėje dalyvavo 14,000 klausytojų. Padėti vainikai. Iškilus baigiamasis banketas, kur dalyvavo 2200 svečių. Toronto miestas surengė vaišes.

Niekada Torontas nematė tiek lietuvių, kiek ši savaitgalį. Visi viešbučiai buvo perpildyti lietuvių. Vien iš New Yorko važiuojo apie 500. Dalyvavo ir Darbininko redaktorių Tėv. Komelijus Bučmys, OFM. Drauge jis buvo ir PLB seimo atstovas. Liepos 2 vėly vakarą telefonu iš Toronto Darbininko redakcijai jis perdavė pranešimą, kaip pavuko Lietuvių Dienos Toronte.

Kunigų Vienybės susirinkimas
Ketvirtadienį, birželio 29, įvyko Kanados Lietuvių Kunigų Vienybės metinis susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba: kun. Jonas Staškevičius, Tėv. Augustinas Simanavičius, OFM, kun. Pranas Gaida.

Atidaromos sportinės žaidynės
Tos pačios dienos vakarą, birželio 29, ketvirtadienį, 7:45 val. Edobicoke stadione oficialiai atidaryta Pasaulio Lietuvių Dienų sportinės žaidynės. Buvo paradas su vėliavom. Įvažiavo pirmosios tautinės olimpijadės veteranai, sportininkai iš Los Angeles, Chicagos, Detroito, Clevelando, Toronto, Bostono, New Yorko ir kitų miestų. Dalyvavo ir mokytojų studijų savaitės atstovai.

Sveikinimo kalbą pasakė Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas. Kalbėjo ir Edobicoke miesto atstovas. Pačios žaidynės vyko kelios dienos prieš tai.

Paroda, susipažinimo vakaras
Penktadienį, birželio 30, Royal York viešbuty įvyko Kanados lietuvių dailininkų parodos oficialus atidarymas, o kitoje salėje — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo atstovų ir kitų organizacijų atstovų susipažinimo vakaras. Drauge tai buvo ir Toronto miesto priėmimas, nes Toronto miesto valdyba padengė visas šio vakaro išlaidas.

Aleksandras Vakselis Amerikos finansų komiteto vardu įteikė 27,480.65 dol. čekį Kanados komiteto pirmininkui.

PLB seimas, nauja valdyba
Šeštadienį, liepos 1, 9:30 v.r. Royal York viešbuty oficialiai atidarytas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas. Atidarė PLB pirmininkas Bronius Nainys.

Seime galėjo dalyvauti 139 atstovai, tačiau dalyvavo tik 106 atstovai iš 12 kraštų, būtent — Australijos, Naujosios Zelandijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Italijos, Brazilijos, Argentinos, Kolumbijos, Urugvajaus, Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstybių.

Ivairių kraštų atstovai padarė pranešimus. Taip pat pranešimus padarė ir PLB valdybos nariai. Dėl visų pranešimų buvo diskusijos.

Sekmadienį, liepos 2, buvo PLB valdybos rinkimai. Buvo sudaryta 18 kandidatų. Reikėjo balsuoti už 9. Devyni kandidatai buvo iš Chicagos ir jos apylinkių, pirmininku kandidatavo Vytautas Kamantas. Antroje grupėje buvo Clevelando žmonės, bet ten buvo taip pat atstovų ir iš Bostono ir iš New Yorko. Laimėjo Chicagos grupė santykiu 4:1.

Iškilmingos pamaldos
Sekmadienį katalikam buvo dvejų iškilmingos pamaldos. Viešbuty 12 val. pamaldose dalyvavo 1500 žmonių, koncelebravo 13 kunigų, pamokslą pasakė kun. Stasys Yla. Anapily pamaldose dalyvavo apie 5000 žmonių, koncelebravo 17 kunigų su vysk. V. Brizgiu, pamokslą pasakė vysk. A. Deksnys.

Dainų šventė
Liepos 2, sekmadienį, truputį po trijų pradėta Penktoji dainų šventė Kanados ir Lietuvos himnais ir malda už tėvynę. Dalyvavo Ontario provincijos gubernatorė Pauline McGibbon. Atlikti Gailevičiaus, Naujalio, Banaičio, Sodeikos, Budriūno, Fausto Strolis, Bertulio, Gaidelio, Šimkaus, Čiurlionio, Petrausko kūriniai. Dirigavo pasikeisdami: V. Verikaitis, St. Gai-

Mirė Juozas Kajeckas,
Lietuvos atstovas Washingtone

Liepos 2, sekmadienį, 8:30 v.r. Washingtone, D.C., mirė Juozas Kajeckas, Lietuvos atstovas. Laidojamas ketvirtadienį, liepos 6. Laidotuvių rūpinasi našlė žmona ir sūnus.

Velionis buvo gimęs 1897 birželio 17 Shenandoah, Pa. Tėvui mirus, 1909 parvežtas į Lietuvą. 1918-19 mokėsi Seinų kunigų seminarijoje, 1923 baigė Rygiškių Jono gimnaziją Marijampolėje, 1924-25 studijavo Lietuvos universitete, 1925-28 Montpeliero universitete, kur gavo finansų bei administracinių mokslų diplomą. 1927-29 studijavo politinių mokslų mokykloje Paryžiuje, Paryžiaus universitete išklausė teisių doktorato kursą.

Diplomatinę tarnybą pradėjo 1929 gruodžio 11 Užsienio reikalų ministerijos referentu. Buvo Lietuvos pasiuntinybės sekretoriumi Londone, Užsienio reikalų ministerijoje buvo referentas ir patarėjas, vadovavo Amerikos, Vakarų ir Vidurio Europos skyriams, Raudonojo Kryžiaus generalinis sekretorius, 1940 — Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Berlyne, 1940 rugsėjo gale atvyko į Ameriką ir nuo 1940 spalio 1 buvo patarėju Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone.

Sovietų žmonės išsiilgę
religinės literatūros

"Jūsų knygos mum reiškia daugiau nei vandens lašas ant įkaitinto akmens; jos — tai liepsnojantis degtukas išdžiūvusiam miške", rašo vienas skaitytojas iš Sovietų Sąjungos apie religinę literatūrą, kuri Rusijos krikščionis pasiekia iš užsienio. Religinė knygų siuntimo į Sovietų Sąjungą jau apie 17 metų rūpinasi Krikščioniškasis Rusų Studentų Sąjūdis, kurio centras yra Paryžiuje.

Šveicarų informacinis biuletenis "Glaube in der zweiten Welt" (Tikėjimas antrajam pa-

leiviui, A. Jurgutis, A. Mikulskis, J. Govėdas, F. Strolia, Br. Budriūnas.

Šventėje dalyvavo apie 14,000 klausytojų. Programa su pertrauka užtruko apie 4 valandas.

Vainikai prie paminklo

Po dainų šventės buvo eitynės prie miesto valdybos namų, kur Kanados nepriklausomybės šventės proga padėti vainikai. Dalyvavo sportininkai, dainų šventės dalyviai, pasipuošę tautiniais drabužiais, ir šiaip visuomenė.

Padėti du vainikai. Pirmą padėjo Kanados LB pirmininkas J. R. Simanavičius ir JAV LB pirmininkas A. Gečys, antrą — PLB pirmininkas Br. Nainys ir Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas. Pirmasis buvo už žuvusius dėl Kanados laisvės, antrasis — už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Kalbą pasakė J. R. Simanavičius ir miesto pareigūnas. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Banketas

Didžios iškilmės baigtos sekmdienio vakarą iškilu banketu, kuriame dalyvavo 2200 svečių.

Detalus visų Lietuvių Dienų aprašymas bus vėliau.

Ministeris Juozas Kajeckas, miręs 1978 liepos 2 Washingtone, D.C.

Lietuvos atstovui ministeriui P. Zadeikiui mirus, nuo 1957 gegužės 11 buvo Lietuvos atstovas Washingtone charge d'affaires a.i., o nuo 1968 — charge d'affaires titulu.

sauly) rašo, kad po 60 metų draudimo ir persekiojimų religinės bei filosofinės literatūros troškulus Sovietų Sąjungoj yra toks didelis, jog žmonės net iš Vidurinės Azijos bei Tolimųjų Rytų važiuoja į Maskvą ir Leningradą, ieškodami religinės literatūros.

Krikščioniškasis Rusų Studentų Sąjūdis vien praėjusiais metais į Sovietų Sąjungą pasiuntė 40,000 grynai religinio ar religiška filosofinio bei religiška istorinio pobūdžio knygų. Kurio būdu jom pasisekė prasi-

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS
KULTŪRINIO GYVENIMO

— Spaudoje giriamasi, kad naujojo Vilniaus rajono Karoliniškių poliklinikoje įrengtos dirbtinės purvo vonios, panašios į natūralias Birštono ir Druskininkų sanatorių vonias. Fizioterapinės procedūros reikalingi ligoniniai čia galės gauti anglirūkstės, jodo-bromo dumblo vonias, povandeninį masažą, cirkuliacinį dušą, galės naudotis gimnastikos sale ir kaskadinėmis maudyklėmis. Per pirmąjį pusmetį nuo purvo vonių įrengimo esą jau suteiktas fizioterapinis gydymas 300 tūkstančių ligonių (!?).

— Spaudoje giriamasi, kad Alytaus šaldytuvų fabrikas plečia gamybą. Būsią pagaminta 45 tūkstančiai naujų šaldytuvų "Snaigė 12". Tai šaldytuvai, turį didesnę talpą, automatiškai nutirpiną susikaupusį ledą, ledo skyriuje pasiekia dvigubai žemesnę temperatūrą. Ten reikia pasigirti ir tokiais laimėjimais, kai Vakarų pasaulyje tokie dalykai seniai yra kasdieniniai, apie kuriuos neįdomu kalbėti net ir komercinėse reklamose.

— Estijoje, Tartu ir Talino teatruose, balandžio pabaigoje suvaidinta K. Sajos pjesė "Devynbėdžiai". Veikalą į estų kalbą išvertė M. Lodus, muziką pritaikė U. Alender, režisavo K. Raid.

— Mykolo Sluckio "Raštų" III tome perspausdintas autobiografinis romanas "Geri namai" (30,000 egz.). Romane vaizduojama vaikų prieglauda Rusijos gilumoje. Ten ir M. Sluckis buvo priglaustas karo metu.

— Okupuotos Lietuvos civilinės metrikacijos įstaigos yra susirūpinusios išsiugdyti patrauklesnį civilinių apeigų ceremonialą. Į vestuvių apeigas įjungiami tautosakiniai elementai: tautiniai šokiai "Sadutė", "Jievaro tiltas" ir kiti seni vestuviniai papročiai. Su vestuvių apeigomis yra lengviau dėl to, kad daugumas senų vestuvinių papročių neturi ryšio su religinėmis apeigomis. Sunaikiau yra kurti nureligintus ceremonialus vardynose, vedybų sukaktyse, o ypač laidotuvių. Laidotuvių apeigos buvo išimtinai religinės, ir jų vietoje neįmanoma ką nors patrauklesnio sukurti. Rimta problema yra ir tinkamų laidojimo namų, orkestrų nebuvimas. Reikia abejoti, ar žmonės patrauks ir baigiamas spausdinti leidinys "Civilinės apeigos", ar privers į lietuvių dvasiai svetimas apeigas jungtis ir neseniai išleistas Teisingumo ministerio įsakymas.

— Gyvybinė problema yra lietuviško repertuaro klausimas Lietuvos teatruose. Skundžiamasi, kad trūksta lietuviškų veikalų. Suprantama, kad tie scenos veikalai turi būti "tarybiniai". Ypač esą sunku su lietuviškuoju operų repertuaru. Nuo Lietuvos operos įsteigimo (išskaitant ir nepriklausomybės laikus) iki šių dienų scenoje pastatyta aštuoniolika lietuviškų operų. Jų autoriai buvo: M. Petrauskas, J. Karnavičius, S. Šimkus, A. Račiūnas, V. Klova, B. Dvarionas, V. Paltanavičius, V. Laurušas, J. Gaizauskas, V. Barauskas ir J. Juzeliūnas. Tik dalis tų operų savo turiniu esančios šiuolaikinės. Spaudoje siūloma atnaujinti M. Petrausko "Eglę žalčių karalienę", S. Šimkaus "Kaimą prie dvaro", V. Klovos "Pilėnus", A. Račiūno "Saulės miestą", B. Dvariono "Dalią". Tų senų operų atnauji-

veržti pro sovietinę sieną, mum nėra žinoma, — rašo šveicarų informacinis biuletenis, — tačiau yra sprendžiama, kad apie 80 procentų išsiugstos literatūros savo tikslą pasiekė. Taip pat yra tikimasi, jog konfiskuotosios knygos vieną dieną pasirodys juodojo rinko ir tokiu būdu anksčiau ar vėliau pateks į jų blaiviausių skaitytojų rankas. (LRTV)

nimu būsiąs praturtintas lietuviškas repertuaras.

— Lietuvių kalbos komisija per vilniškę Eltą paskelbė dar vieną rašybos įsakymą. Jame tik papildomas ankstesnis įsakymas apie didžiųjų raidžių rašymą. Pridedama dar daugybė sovietinių pagarbos vardų, kuriuos Lietuvoje ištisai reikės rašyti didžiosiomis raidėmis: Didysis Tėvynės Karas, TSKP Programa, Didysis Spalis, Konstitucijos Diena, Pergalės Diena, Gegužės Pirmoji, Varšuvos Sutartis. Tie papildymai tik implikuoja daugiau painiavos ir netikrumo. Okupuotoje Lietuvoje įsakyta rašyti mažosiomis raidėmis religinių švenčių pavadinimus: jo-ninės, petrinės, sekminės, už-gavėnės, kalėdos, velykos, vė-linės, žolinė. Anksčiau paskelbtieji nuostatai apie didžiųjų raidžių rašymą sudėtinuose pavadinimuose yra priimtini ir išeivijai. Tačiau rodyti pagarbą didžiosiomis raidėmis partijos vardams ir okupacinėms įstaigoms — niekas mūsų neprivers. Ir religines šventes rašysime kaip rašę — didžiosiomis raidėmis!

— Žymus okupuotos Lietuvos komunistų veikėjas Genrikas Zimanas Literatūros ir Meno savitraštyje spausdina atsiminimus apie Liudą Girą. Juose yra įdomių prisipažinimų. G. Zimanas pasakoja, kad apie 1938 pogrindžio komunistų partiją susirūpino į savo įtakos ratą įtraukti lietuvius inteligentus. Tautinių mažumų inteligentija jau tada gaudiusis prie komunistų partijos. Su lietuvių inteligentija buvę sunkiau. Pirmiausia susidomėta vad. "pažangiaisiais" mokytojais, kurie turėjo atskilti nuo kitų mokytojų ir spiestis apie savo žurnalą "Mokyklai ir Visuomenė". G. Zimaniui buvo paversta į komunistinę veiklą įtraukti Liudą Girą, tada redaguojantį Literatūros Naujienas. L. Gira lengvai kvietimą priėmęs ir tuojau rodęs veikimo iniciatyvos. Liaudies Namuose suorganizuotam tarptautiniam literatūros vakare pasakė prosovietinę kalbą, o ir rašytojų laikraštį pakreipė ta linkme. Būdinga, kad tuo metu komunistai rodėsi Lietuvos patriotais, kuriems rūpūs Lietuvos valstybingumo išlaikymas, ir kad savo veiklą mėgino pridenkti legalios kultūrinės organizacijos vardu (G. Zimanas siūlė L. Girai organizuoti Kultūros fondą, steigti jo skyrius provincijoje). Nekaltoje priedangoje ir valstybingumo išlaikymo pažadais buvo knisamasi po nepriklausomybės pamatais, rengiama dirva raudonajai okupacijai. O buvo naivių lietuvių, kurie komunistų pažadais tikėjo. Vienas tokių buvo ir L. Gira. G. Zimanas jo samprotavimų naivumą atvirai pripažįsta.

— Artėjant Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai, intensyviau vykdomi senųjų universitetų pastatų restauravimo darbai. Juos vykdo pagal atskirų architektų paruoštus projektus Respublikinis kultūros paminklų restauravimo trestas ir Statybos remonto trestas. Literatūros ir Meno Nr. 18 Kultūros paminklų apsaugos vadovas Stasys Pinkus konspetiškai apžvelgia universiteto pastatus, duoda kiek jų istorijos, aptaria senuosius architektūrinius stilius ir restauravimo problemas, taip pat nurodo, kuriai paskirčiai tarnauja pastatas dabartiniame universiteto darbe. Per 400 metų universitetas kūrėsi apie 13 kiemų. Kiemams dabar duoti nauji pavadinimai: 1) Observatorijos, 2) Didysis, 3) Centrinis, 4) M.K. Sardinijaus, 5) K. Sirvydo, 6) S. Stanevičiaus, 7) A. Mickevičiaus, 8) L. Stuokos-Gucevičiaus, 9) Arkadų, 10) S. Daukanto, 11) M. Daukšos, 12) Spaustuvės, 13) Vaistinės. Restauruojami ne tik pastatai, bet ir patys kiemai, stengiantis išlaikyti nepakeistą jų pirmąjį charakterį.

Pr.N.

Savaitės įvykiai

Apie 100 Laos gyvenančių kiniečių atbėgo į Tailandą, nes ir čia, kaip ir Vietname, kiniečiai pradėti persekioti.

Sovietų teismas nubaudė Kanados pilietę Astą Sokov 8 m. darbo stovyklos už bandymą išvežti iš Sovietų Sąjungos brangenybes.

Portugalija pradėjo derybas su Angola čia laikomiems 300 Portugalijos piliečių išlaisvinti.

Andrei Sacharov ir Sergei Polikanov paragino JAV ir vakarų valstybių mokslininkus ir toliau boikotuoti mokslininkų konferencijas Sovietų Sąjungoje.

Sovietų atominis ledlaužis ir prekybos laivas atidarė naują jūros kelią tarp Murmansko ir Mogaden uosto Kamčatkoje.

Rodezijoje buvo nužudyti su min. pirm. Smith bendradarbiaujančios vysk. Abdel Muzorewa partijos 4 centro komiteto nariai, raginę prieš Rodeziją veikiančius partizanus padėti ginklus.

Zairo prezidentas Mobutu pažadėjo suteikti amnestiją 200,000 katangiečių pabėgusių į Angolą ir kitas Afrikos valstybes, ir paprašė JT komisarą pabėgusių reikalams pasirūpinti jų grįžimu.

Egipte nuo 1973 m. karo likusi nesprogusi bomba sprogdama užmušė 28 karo mokyklos mokinius.

Maskvoj prie Inturisto viešbučio išprotėjęs nakties sargas Aleksandr Nežinskis kirviu nužudė du švedų turistus ir vieną sunkiai sužeidė.

JAV ambasadą Maskvoj įsiveržė 7 sekminininkų sekcijos nariai ir atsisakė išeiti tol, kol Sovietų Sąjunga jiems suteiks vizas išvykti.

Vakarų pramoninės valstybės žada suteikti Zambijai 1 bil. dol. jos ūkiui, gelbėti, jei Zambija pasizadės taikingai spręsti Rodezijos reikalus. Iki šiol Zambija rėmė prieš Rodeziją veikiančius partizanus.

Dvi Eritrejos veikiančių partizanų grupės pasiūlė Etiopijai tartis dėl taikos, bet trečioji partizanų grupė pasiryžusi ir toliau tęsti karą.

JAV senatas priėmė rezoliuciją, raginančią prezidentą nutraukti dalinius diplomatinius santykius ir prekybą su Kuba, bet Valstybės departamentas JAV interesams. Jos vykdymas nėra privalomas.

Viceprez. Mondale su didele JAV žydų delegacija išvyko į Izraelį ir bandys išjudinti taikos derybas su Egiptu.

Maskvos žydų aktyvistas Josif Begun buvo nuteistas ištremti 3 metus už tai, kad be leidimo atvyko į Maskvą.

JAV esą nusprendusios atsisakyti su Taivanu sudarytos savitarpinės pagalbos sutarties ir kitų metų pradžioje užmegzti pilnus diplomatinius santykius su Kinija. Esą Kinija su JAV ir jos sąjungininkais turinti bendrą strateginių tikslų, todėl saugi Kinija patamsiausi ir JAV interesams.

Į SUNAIKINIMO KROSNĮ

„Būdamas 42-osios Rainbow divizijos kapelionu, tos divizijos, kuri su 45-ąja Thunderbird divizija išlaisvino Dachau, aš įėjau į aną negarbingą nacių koncentracijos stovyklą 1945 balandžio 29 popiet.“, — rašo kun. Charles G. Erb, S.V.D. (Dieviško Žodžio misionierius), National Catholic Register laikrašty 1978. VI.4.

„Mes radom stovykloje beveik 32,000 kalinių, iš jų — 1100 katalikų kunigų. 15 narių iš mano paties ordino — Dieviško Žodžio misionieriai — pasisakė, kas esą. Galima įsivaizduoti, koks buvo mūsų tarpe susijaudinimas.“

„Galutinis oficialus dvasiškų skaičius Dachau stovykloje: 2720 (2529 katalikai, 139 liuteronai ir 52 kitų religijų). Iš viso 1034 dvasiškiai ir vienuoliai neteko gyvybės pačioje stovykloje. Kitas jų skaičius (586) su 3166 žmonėmis vienu atveju buvo nugabenti į dujų kamerą prie Hartheimo-Mauthauseno, netoli Linzo, Austrijos.“

„Aš pasiėmiau du savo ordino — Dieviško Žodžio — brolius iš Dachau stovyklos į savo „džipą“ — automobilį: savo kurso draugą, su manim išventintą 1933 Vienoje ir lenkų kunigą, kuris dabar turi 88 metus amžiaus ir yra aktyvus mūsų seminarijoje šiaurės Lenkijoje. Aš jį vėl sutikau po 33 metų, 1977 lapkričio mėn.“

„Dachau buvo pirmoji koncentracijos stovykla, kurią įkūrė Hitlerio padėjėjas Henrikas Himmleris 1933, tuoj po to, kai valdžioje įsigalėjo Hitleris. Buvusieji ginklų fabriko pastatai laikinai buvo pritaikyti 5000 žmonių. Naciai planavo „rehabilituoti“ disidentus vokiečius: komunistus, intelektualus, dvasiškų ir kitus „reakcionierius“ piliečius, kurie nepripažino Hitlerio ir jo partijos.“

„Pirmasis dvasiškis, įkalintas Dachau stovykloje 1935 gruodžio 11, buvo katalikų teologas Wilhelm Brandtas. Pradžioje 15 ir 17 bilikai buvo rezervuoti dvasiškiam. Vėliau lenkų kunigam ir kitom tautybėm buvo paskirti 26 ir 28 blokai.“

„1933 liepos 20 Vatikanas su Hitlerio režimu sudarė konkordatą. Beveik tuoj pat prasidėjo ir bėdos. Kardinalas Faulhaberis, Galijos vyskupas ir kiti“

Jeruzalės atviram turguje Palestinos išlaisvinimo organizacijos teroristai išsprogdino bombą, kuri užmušė 2 ir sužeidė 47 žmones. Ta proga Izraelio min. pirm. Begin kvietė Egipto prezidentą atnaujinti derybas, bet jokių nuolatų nepasiešė.

Italijoje pasibaigė 15 savaičių trukęs 29 raudonosios brigados teroristų teismas. 16 kaltinamųjų buvo išteisinta, o 13 nubausiti kalėjimo bausmėm nuo 3 iki 15 metų.

Jugoslavijos komunistų partijos kongresas sumažino prezidento narių skaičių iš 48 iki 24 ir nauju partijos gen. sekretorium išrinko Stane Delanc.

Sovietų Sąjunga pasirašė su Turkija nepuolimo, prekybos ir kultūrinių mainų sutartis.

prelatai protestavo prieš pakartotus sutarties laužymus. Pagaliau pop. Pijus XII 1937 išleido griežtą encikliką vokiečių kalba „Mit brennender Sorge“ (Su degančiu rūpesčiu). Popiežius teisingai pasmerkė visą nacių filosofiją apie rasę ir kraują ir arijų pranašumą. Vėliau, kai Hitleris vizitavo Mussolinį, Pijus XII kategoriškai atsisakė pasilikti Romoje, išvyko į savo vasarvietę ir ten buvo, kol vokiečių diktatorius sugrįžo į Berlyną. Paskui pop. Pijus XII galėjo tikėtai bandyti per diplomatiją galbėti žmones pagal savo išgales.

„Hitleris, atrodė, norėjo reorganizuoti liuteronų Bažnyčią ir ją padaryti valstybės religija. Kada pastorius Martynas Niemolleris tai atmetė per manifestą „Bekennede Kirche“, drąsus protestantas dvasiškis buvo areštuotas ir uždarytas su „elitais“ kaliniais Dachau stovykloje.“

„Mano nuomone, televizijos dramatižuotas „Holocaust“ nėra perdėjimas, vaizduojant tai, kas atsitiko. Šalia septynių ar aštuonių didelių ir visiem žinomų koncentracijos stovyklų ten buvo šimtai kitų stovyklų, kur kaliniai buvo laikomi vergų darbams artimom įmonėm ir ginklų fabrikams (ypač per paskutinius dvejus karo metus). Vien tik Dachau koncentracijos stovykloje per 30,000 kalinių mirė nuo įvairių ligų. Kiti (įskaitant karius) buvo nušauti, pakarti ar mirtinai užmušti. Dar kiti buvo naudojami jūrų kiaulytės bandymams, apkreičiant juos maliarija arba kaitinant bei šaldant. Pilnas, užbaigtas Hitlerio masinio žudymo paveikslas turi įskaityti karo aukas; paties Hitlerio tauta kentėjo. Pilnas skaičius siekia 40 milijonų žmonių.“

„Aš apgailestauju, kad „Holocaust“ filmas neturėjo geresnės pabaigos. Norint išvengti tolimesnės neapykantos, galėjo būti žiūrovams kuriuo nors būdu priminta, kad Vakarų Vikietija padarė gana geras pastangas išreikšti savo širdgėlai dėl Hitlerio beprotybės, atsilygindama žydams ir kitiem išlikusiems gyviem jų tėvynėse; suteikdama pagalbą žydams, kurie nori išvykti į Izraelin; nuslopindama neonacių pasirodymus. Taip pat auklėjimo politika dabar iš mokytojų reikalauja, kad svarstyti Hitlerio tragediją klasėse, bet nepataria jauniems studentams „perskaityti aną skyrių namie“.“

„Kai aš važiavau iš Muencheno į Dachau praėjusį lapkričio mėnesį su keliais savo spaudos kolegomis, aš buvau maloniai nustebintas, matydamas užrašus palei plentą: „To the Dachau KZ“ (Į Dachau koncentracijos stovyklą). Ir kai aš pasiekiau stovyklą, buvo malonu sužinoti, kad ji dabar yra šventa vieta.“

„Kalinių blokai buvo nugriauti ir jų vietoje eilėmis įrengti cementiniai „suolai“, kur lankytojai, įskaitant buvusius kalinius iš visos Europos (jų tarpe buvo ir lietuvių kunigų bei pasauliečių žmonių — B.R.), atvyksta šimtais atsistoti ir apmąstyti žmogaus žiaurumą žmogui ir baisius neteisingumus, iki šiol dar vykdomus daugelyje pasaulio vietų.“

„Ten yra trys šventovės: liuteronų koplyčia, katalikų šven-

tovė ir žydų paminklas, primenantys baisią deginamąją auką.“

„Katalikų koplyčia stovi vidury — priešaky cementinių suolų. Koplyčios statybai akmenys buvo paimiti iš žemės, kur Hitlerio aukos vaikščiodavo iš vieno galo į kitą, darydamos kūno mankštas. Virš koplyčios yra išskleistas vainikas, simbolizuojas kalinių agonijas. (Koplyčią pakonsekravo 1960.VIII.5 buvęs Dachau kalinys (numeris 26680) Muencheno vyskupas pagalbininkas Johannes Neuhausler, dalyvaujant 40,000 miniai. — B.R.)“

„1965 vokiečių vienuolės karmelitės Dachau koncentracijos stovykloje įsteigė vienuolyną. Įėjimas į stovyklą yra pro sargybos bokštą Nr. 8, kur stovėjo su kulkosvaizdžiu kareivis.“

„Du tuzinai kontempliatyvių vienuolių meldžiasi savo uždarų koplyčioje dieną naktį už atsivertimą ir permaldavimą. Savo uždaru atgailos gyvenimu vienuolės atsisėdus į Trečiojo Reicho nusikaltimus. Be vienuolinio darbo, jos turi dar sodą, augina vaisius ir daržoves. Vienuolės nevalgo mėsos; jų du tvenkiniai patiekia žuvis. Pagal savo regulą, karmelitės Dachau yra įsipareigojusios siuvinėti liturginius drabužius, daryti rožančius...“

„Trys varpai (mažiausias buvo naudojamas egzekucijom paskelbti Stadelheime) kasdien 3 val. p.p. skamba maldom už mirštančius ir vėl 6 val. vakarą Viešpaties Angelui ir ypatingom maldom už visus tikinčiuosius mirusius.“

„Aną praėjusių metų lapkričio dieną aš drebėjau nuo šaltio ir nuo tų 200,000 nacių tyroinių aukų prisiminimo, nuo to, ką jos toj vietoj iškentėjo, prieš eidamos į „Brausebad“ (dujų kamerą), ar į krosnis (dar ir šandien jas galima matyti), ar prie egzekucijos mūro, ar savęs sunaikinimo pakariant ar šokant į spygliuotas elektrines vietas, supančias baisią vietą. Masiniai kapai pasilieka. Toks prisiminimas...“

Rytprūsioje ant Buchenwaldo KZ įėjimo vartų kadaise didelėmis raidėmis buvo užrašytas Hitlerio posakis: „Mein Volk ist mein Gott“ — Mano tauta yra mano dievas. Niekas šios Dievo būrnojimo niekšybės taip sunkiai nepajuto, kaip anie žmonės, kuriuos neapykanta kasdien vertė eiti per šios mirties vartus.

Jei šiandien nukeltume į Vokietiją ir ieškotum negarbingos Dachau KZ kalinių stovyklos, tu dar rastum bestovėnčią dujų kamerą, kur sistemingai ir šaltakraujiškai buvo žudomi tūkstantčiai žmonii. Ant šios dujų kameros sienų matysi kažkieno užrašytus vokiškai Šventraščio žodžius: „Vater, verzeihe ihnen“ — Tėve, atleisk jiems!.. (Lk 23, 34).

Tačiau kiek žemiau, po tais maldos žodžiais, tu dar rasi kažkieno kitą prikergtą žodelį: „Niemals!“ — Niekada!

—o—

Knygos „Christus in Dachau“ (1960) autorius yra austrų jėzuitų kun. John Lenz, įšventintas 1935. Kunigas aprašo savo pergyvenimus per 5 metus Dachau ir kitose koncentracijos stovyklose per 6 ir pusę metų, kaip politinis kalinys tarp (2529) kat. kunigų, vienuolių ir klierikų iš 134 vyskupijų, 24 tautų ir 22 religijų. Su įvairiomis religijomis buvo 2720 dvasiškų. Iš jų 1034 niekada daugiau nebegrižo į laisvę, nes buvo nužudyti ar mirė badu... Tų kalinių tarpe buvo keturi lietuviai kunigai: Jurgis Paransevičius (mirė 1962 Putnam, Conn.), Stanislovas Puida, 82 metų amžiaus, iš Punsko, sugrįžo, A. Gedgaudas, iš Vilniaus krašto, sugrįžo, ir Vytautas Pikturna, dabar yra lietuviu Angeli Karalienės bažnyčioje, Brooklyn, N.Y., vikaras. Dachau KZ buvo kunigų iš 18 tautų, vienuolių — iš 40 ordinų bei kongregacijų, jų tarpe — 11 pranciškonų. Ši knyga išversta į 12 kalbų.

B.R.-kas

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. **SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI.** Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pway St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Airconditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto dalį.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojates ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

NAUJAUSIUS 1978 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

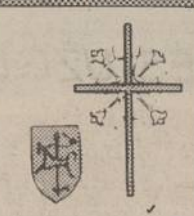
NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-66 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

(Išvykimo datos)

1 savaitė:
Rugsėjo 17, 22

2 savaitėms:
Rugpjūčio 3, 18
Gruodžio 19, 22

SPECIALI KELIONĖ
RUGPJŪČIO 11 —
DEVYNIOM DIENOM 993 DOL.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA VARDUVA
Stebuklingas Dievo Motinos paveikslas ir Kryžiaus Keliai

Žemaičių Kalvarijoje, kuri dabar okupuota pavadinta Varduva, nuo liepos 1 iki 12 vyksta garsūs atlaidai, pavadinti Didžiąja Kalvarija. Pati svarbioji diena yra viena sekmadienė. Šiemet tas sekmadienis bus liepos 9. Dar ir dabar, esant tokiom sunkiom sąlygom, žmonės suvažiuoja iš visos Žemaitijos, giedodami eina Kryžiaus Kelius, kur yra 19 koplytėlių.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Redakcija (212) 827-1352
Administ. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuolūka •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Už galingą Ameriką

Tai buvo lapkričio anksčių rytą. Mūsų imigrantų laivas artinosi prie New Yorko. Laivas buvo kariškas, kariuomenės transporto laivas, iš Europos vežė žmones be tėvynės, pabėgėlius, kurie nenorėjo grįžti į jų okupuotus kraštus. Amerikos kariuomenės majoras pakvietė iš-eiti į laivo denį. Sako, tuoj bus matoma Laisvės statula.

Buvo ta valanda, kada naktis atsiskiria nuo žemės, atsiskiria nenorom, nes ją veja diena. Dar yra prieblanda, bet visus daiktus matai. Matymo giluma maža, bet ji didėja, nes labai greitai aušta. Greitai naktis pasitraukia.

Stovėjome laivo denyje. Buvo šaltoka. Ir ūmai pamatėme iš rūko iškylančią Laisvės statulą. Ji buvo milžiniška, tiesiog nesu-prantama. Stovėjome tiesiog ap-svaigę, užburti. Laisvė! Laisvė! Juk ta statula palaiko kalinių viltį, lengvina ištemtųjų vargą. Ta rami ir kilni moteris, iš-kėlus rankoje žibintą, šviečia į naktį ir kviečia pas save visus nusikraustuosius, paniekintus, pavargėlius, žmones be tėvynės. Ateikite, aš jus visus priglau-siu. Rankoje ji laiko knygą ant kurios įrašyta — Teisingumas. Daug kur skriaudžiamas ir gu-jamas teisingumas, o ši kilni moteris teisybės ir meilės vardu priima tuos, kuriuos atstūmė paniekinę teisybę ir meilę.

Tekėjo saulė. Jos pirmi spinduliai palietė Laisvės statulą, ir ji žėrėjo, tokia mistiška, tokia paslaptinga ir tokia viliojanti.

Ir visi, kas atplaukia laivu, pergyvena tą nepaprastą įspūdį — Laisvės statula. Daugelio viltis.

Tad suprantama, kad Ameri-kos priešai labiausiai niekina ir nekenčia šios taurios ir gražios Laisvės statulos. Amerikos, lais-vės šalies, priešai yra tikra prie-singybė. Tai tos šalys, kurios pa-vergė žmogų. Įvairios diktatū-ros, įvairios ideologijos priraki-

no žmogų grandinėmis, ir tas su-rakintas žmogus visada prisime-na šią Laisvės statulą.

Amerika taikiai sprendžia pa-saulio problemas, ateina su pa-galbos ranka visiem, bet jos priešai — daro priešingai. Jie visur braunasi, visus kiršina prieš Ameriką, okupuoja kraštus. Ir kai Amerika bando užstoti tuos kraštus, kai bando ginti nu-skriaustųjų žmonių teises, koks tada kyla sąmyšis. Nematyta, ne-girdėta. Kas šitaip matė! O kai tie iš kairės taršo ir drasko Ameriką, tas visai gerai, nesigir-di jokio triukšmo.

Tik Amerikos priešai nori silpnos Amerikos, supuvusios Amerikos, nes tik tokią bus leng-viau nugalėti ir pavergti. Kas turi progos pasekti dabarties Amerikos jaunimą, tas aiškiai supranta, kad dalį jaunimo pa-veikė tie, kurie nori Ameriką pa-klupdyti, kurie nori ją matyti silpną. Galingos, sveikos mora-lės Amerikos neiįveiks. Jei pir-ma supūdysi jaunimą, sukirsinsi jį su tėvais, tada savaime Ame-rika, kaip didelis sužeistas lūn-tas, kapituluos.

Bet kas bus tada, kai bus nugriauta ši Laisvės statula, kai bus pasauly priespauda, vienos partijos diktatūra? Bus tamsu ir gūdu. Žmogus bus pavergtas ir nebeturės jokios vilties, jokio džiaugsmo.

Visi pastebime, kad priešai la-bai veiklūs. Visi stengiasi ir net tuo didžiuojasi, kad gali Ameri-ką pažeminti, ją įskaudinti. Jei tik Amerika nori išsisteisinti, tuoj suky-la baisi propaganda, kad to nereikia, tai priešinga demokra-tijai. Taip kalba tie, kurie nori Ameriką paklupdyti.

Be Amerikos šių dienų pasa-u-lis būtų didžiai tamsus ir liū-d-nas. Tik Amerika neša geresnių ir lengvesnių laikų viltis ir tei-kia paguodą. Todėl ji turi būti nepaprastai galinga ir stipri.

Jos nepriklausomybės, jos di-džiausios šventės proga pasisa-

IV pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks 1979 liepos 11-29 Europoje.

VII.11-18 kongresinė stovyk-la Anglijoje. Stovykloje galės daly-vauti visas lietuvių jaunimas.

VII.14: oficialus kongreso ati-darymas Londone.

VII.19-26: studijų dienos Al-tenberge, prie Koelno, V. Vo-kietijoje. Jose galės dalyvauti tik išrinkti atstovai iš visų kraštų.

VII.19-26: visas jaunimas (iš-skyrus atstovus) turės progos ke-liauti per Europos kraštus. Bus suorganizuotos kelionės.

VII.27-29: kongreso uždary-mas Koenigsteine, prie Frank-furto. Tą savaitgalį įvyks talentų vakaras, oficialioji uždarymo dalis, šokiai ir iškilmingos pamaldos. Galės dalyvauti visas lietuvių jaunimas, Vokietijos lietuvių vi-suomenė ir svečiai iš kitur.

-o-

IV PLJK ruošos komitetas po-sėdžiavo balandžio 8 Huettенfelde. Komitetą sudaro prezidiu-mo penki nariai, komisijų pir-mininkai, VLB valdybos narys, VLJS pirmininkas, DBLS ir Prancūzijos atstovai. Pre-zidiumo pirm. A. Šmitas posė-džio dalyvius painformavo apie PLB ir PLJS posėdžius, kuriuo-se jam teko dalyvauti praėjusią žiemą Š. Amerikoje. Buvo praneš-ta, kad kun. A. Saulaitis ir E. Bradūnaitė (abu iš JAV) sutin-ka paruošti kongreso stovyklos programą.

Lešų telkimas Vokietijoje. Šiuo reikalu rūpinasi VLB valdyba. Ji žada išsiuntinėti aukų lapus Vokietijos lietuvių visuomenei, ruošti koncertus, rašyti asmenišk-us laiškus prašant aukų ir t.t. Vok. Lietuvių Moterų Klubų Fe-deracija praves loteriją, kurios pelnas atiteks kongreso ruošos darbam.

Techninė komisija. Patalpos studijų dienom jau užsakytos Altenberge. Patalpos kongresui uždaryti (visom trim dienom) jau pasirinktos Koenigsteine ir netrukus bus užsakytos. Patalpų užsakymu kongreso stovyklai rūpinasi A. Vilčinskas iš Angli-jos. Komitetas savo posėdy ap-svarstė kongreso dalyvių regist-racijos anketos pasiūlymą.

kome už galingą Ameriką, už tvarkingą ir pažangią Ameriką. Visi geros valios žmonės kvie-čiami ginti žmogaus teises, ginti žmogaus dorą ir statyti tvirtą ir sveiką Ameriką.

Tegyvuoją Jungtinės Ameri-kos Valstybės, žmogaus teisių saugotojos, tautų laisvės gynė-jos!

KETVIRTAJAM PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI ARTĖJANT

Kultūrinė komisija. Kongreso ženklas (simbolis) šiuo metu projektuojamas. Komisija yra pa-rašius visiem kraštam, prašyda-ma pasiūlyti savo krašto talentin-gus asmenis ir grupes. Įvairiom kongreso programos dalim yra ieškoma šokėjų, deklamatorių, dainininkų bei kitų menininkų, ypač iš jaunimo tarpo. Grandi-nėlė jau sutiko dalyvauti, bet prašo sąlygų. Vasaros metu žada atvykti į Vokietiją E. Bradūnai-tė. Komisija ruošiasi su ja susi-tikti dėl kongreso stovyklos programos sudarymo.

Informacijos reikalai. Norint sudaryti kongreso informacijos tinklą tarp visų kraštų, buvo kreipiamasi į atskirus asmenis, prašant jų talkos. Lig šiol atsi-liepė ir sutiko bendradarbiauti: Argentinoj — J. Kunca, Brazi-

lijoj — A. Sliesoraitis, Kolumbi-joj — V. K. Slotkus, Kanadoj — R. O. Šiulytė. Tikimasi, kad Amerika, Australija ir Vene-cuela taip pat atsilies.

Studijinė komisija. Komisija jau yra suredagavus IV PLJK tikslo nusakymą (naujai pagrįsti ir įprasminti jaunimo dalyva-vimui išeivijos veikloje). Buvo svarstyta studijų dienų eiga. Da-bar svarstomos jaunimo veiklos gairių metmenys. Užsibrėžto tikslo realizavimas pagrindinai vyks studijų dienose. Jose atsto-vai svarstys ir priims jaunimo veiklos gaires. Toks darbas per trumpą studijų dienų laiką be pasirušimo negali būti atliktas. Todėl akademinės ir studijinės programos komisija bandys pa-ruošti jaunimo veiklos gairių metmenis, kurios turėtų suda-

ryti svarstybų pagrindą. Jaunimo veiklos gairės turės tris pa-grindines sritis: politinę, visuo-meninę ir kultūrinę. Šiuo metu komisija redaguoja įvairias te-mas, kurios rišasi su šiom sri-tim. Iš šių temų išsivystys dar eilė klausimų, kuriuos svarstys atstovai studijų dienose.

Numatyta studijų dienų eiga

a) Kiekvienos dalies (politinės, visuomeninės ir kultūrinės) svarstymui ir priėmimui skiriamos dvi pilnos dienos.

b) Prieš pradėdant svarstyti vienos dalies veiklos gaires, stu-dijų dienų dalyviai (atstovai) į-vedami į problematiką dviem paskaitom ir simpoziumu, kuria-me dalyvauja abu paskaitininkai ir trys kiti asmenys (atstovai).

c) Veiklos gairėm nagrinėti studijų dienų dalyviai suskirsto-mi į darbo būrelius. Vienos da-lies darbo rezultatai svarstomi pilnates posėdy ir priimami antrosios dienos gale.

d) Jaunimo sąjungos reikalams irgi bus skiriamas laikas.

Marytė Dambriūnaitė
Vokietija

PAMINKLAS
KALANTAI

Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje užsimojų tautos didvy-riui ir kankiniui Romui Kalantai pastatyti paminklą. Kartu su R.

Kalanta paminkle numatyta įamžinti ir Lietuvos partizanų heroiką. Didžioji išlaidų dalis, žinoma, guls ant šaulių pečių, tačiau šauliai be visuomenės ir organizacijų pagalbos paminklo pastatyti nepajėgs. Tai yra visos lietuviškosios išeivijos reikalas. Lietuvos Šaulių Sąjunga, kuri iki šiol visuomet kitus remdavo, bet niekad paramos neprašydavo, prašo organizacijos ir pavie-nius tautiečius dosniai aukoti šiam kilniam tikslui. Juo dau-giau turėsime lėšų, tuo įspūdin-gesni pastatysime paminklą. Pa-minklui žemė (12 sklypų) geroje vietoje jau užpirkta Chicagos Šv. Kazimiero lietuvių katalikų ka-pinėse.

Aukasprašome siųsti: St. Anthony's Savings and Loan As-sociation, Romas Kalanta Fund Acct. 0-30190-0, 1447 So. 49th Court, Cicero, Ill. 60650.

LŠST Centro Valdyba

BAIMĖS UŽGULTOS DIENOS

JURGIS JANKUS

15

— Turbūt ne. Nebuvo girdėti, — pridėjo senelis savo. — Ir nėra kam. Iš to pakraščio tik mūsų vaikai didesnius mokslus išėjo ir gyvena mieste.

— Tai kiek turėjai?

— Tris. Duktė su vienu sū-nu mieste, o trečią rusai pa-ėmė.

— Į kariuomenę?

— Ne. Į kariuomenę jau buvo per senas. Ūkininkavo. Į kalėjimą paėmė. Grūdų nesuteko at-pilti, tai ir paėmė. Pavasarį prieš pat karą, bet tiek ir tematėm. Išbėgdami visus žudė, ir į jį kartu.

— Pasiutėliai! — pasipiktino vokiečiai ir tuoj suramino. — Bet daugiau to nebebus. Tokį mėsą nušluosim visai nuo žemės veido. Ne tik nušluosim, bet ir tą vietą nušveisim, kad nė kvapo neliktų.

Atsisveikinę nuėjo pamiškėn, ten pasidairė į vieną pusę, į kitą, pavaikščiojo, lyg pėdų ieškoda-mi, paskum pamiškė nuėjo Lo-putės trobelės link.

— Pasižiūrėk, Dalyte, kaip uosto, — pasakė senelis. — Tik

viena laimė, kad šuns uoslės ne-turi. Tu dar mažytė, bet susi-dėk į galvutę, kaip šiais laikais yra. Anie keikė tuos, tie keikia anuos, o abu visiškai vienodi. Tau gal tokių žodžių nereikėtų sakyti, bet aną dieną girdėjau vieną per turgų einantį ir dai-nuojantį. Girdi, viens raudonas kaip šėtonas, kitas rudas kaip kaip šuva. Anas žmogų raitas jojo, o tas kemša į dešras. Ir du vokiečiai netoli sukinėjosi. Jam gerai išėjo, kad nė vienas ne-mokėjo lietuviškai. O jei būtų pasitaike, kaip šiandien, tai būtų į gera neišėję. Jeigu ir nori ką pasakyti, verčiau pama gerai apsidairyk, kad nebūtų, kaip Saliamutei anais metais.

— O kas jai buvo?

— Paklausk pati, ji kada nors pasakys. Dabar einam į vidų. Senelė gal duos ką už lūpos už-mesti, o paskum eisim obuolių.

— Visi?

— Kas tik norės.

— Ir Rivutė? — smagiai pašo-kau, bet senelis skubiai apsi-dairė.

— Dėl jos tai cit, — subarė. — Nežinau, kas gali išgirsti ar pamatyti. Bus geriau, jeigu ji niekur nesirops. Ir tu mokė patylėti. Kad ir ateitų, kad ir kas kalbintų, išmok nė per pusę lūpų neužsiminti to, ko nereikia užsiminti. Tokie laikai, mažytė.

— Kad aš jau moku. Aš tikrai moku nepasakyti to, ko nenoriu pasakyti. Moku nepasakyti ir to, ko nereikia. Ar mes ją laiky-sim pas save?

— Kas žino? Gal net nereikės? Gal mergaitė tik taip išsigando ir pabėgo. Pirmą pažūrėsim, ką ji pasakys, o paskum gal reikės ir pačiam ligi eiguolio paeiti.

Besišnekučiuodami atėjom prie durų. Tarpdury stovėjo senelė, rankas po priekyšte susi-kišusi. Ji visada taip stovėdavo, kai ko laukdavo.

— Kur nusitrenkė? — pa-klausė.

— Tuo tarpu, matėm, sulindo pas Loputę, o kur toliau, kas juos žino.

— Kad užsimanę nesugrįžtų.

— Reikės laikyti akį užmetus.

— Dabar eikit užvalgyti. Sa-liamute, ir judvi krapštykitės žemyn.

Pašokau kopėčiom aukšty-n. Saliamutė obuolius jau buvo su-krovusi į krūvą šalia karsto, o mergaitę laikė glėby. Ir lipdama žemyn iš glėbio nepaleido.

Suėjom į vidų. Mergaitė atro-dė labai išsigandusi, glaudėsi prie Saliamutės, o į mus žval-gėsi didelėmis akimis. Ir valgyti

nelabai norėjo. Tik paknaibė, kaip viščiukas, šiaip taip stiklinę šilto pieno išgėrė ir vėl prisi-glaudė prie Saliamutės. Protar-piais tai vienas, tai kitas išbėg-davom pažiūrėti, ar negrįžta vo-kiečiai. Jų niekur nebebuvo ma-tyti. Tik labiau atsikvošėję pra-dėjom stebėtis, kodėl jie išlandė klėtį, daržinę, net ant aukšto už-sikorė, bet nė nosies nekyštelė-jo nei į trobą, nei į kamara, nei į seklyčią.

— O kad jiems rūpėjo ne tiek ta mergaitė, kiek dešros ir kum-piai, — nusprendė Saliamutė.

— Kelių kiaušinių neėmė. Bus nepatogu nešiotis... O, nema-nyk, jeigu būtų užtikę kumpių, dešrų, būtų liepę pakinkyti ark-lius ir vežti. Gal net nė karnio nebūtų palikę.

— Jei mergaitė būtų užtikę, tai nė to karnio nebūtų reikėję. Ir aš pats ko tik galvos nepa-mečiau, — įterpė senelis.

— Atskubėjau su krepšiu prie durų ir norėjau suukti: "Ar jau paslė-pėt? Ateina!" Tik, tik susilaikiau. Kai arčiau priėjęs prašnekino lietuviškai, net plaukai ant gal-vos ėmė šiaušti tik pagalvojus, kas būtų buvę už kvailą išsi-žiojimą.

— Kaip man tada, — įterpė Saliamutė, bet senelis ją per-traukė.

— O kur buvot paslėpę, kad landžiojo ir nerado?

— Taigi, kad būtų žinota, jog į vidų nė pro duris nosies nekiš, būtumėm visos troboj pakliūtoju-

sios. Dabar mergaitę į karstą po obuoliais buvom paguldę. Ar nebuvo baisu, mažytė? — at-sisuko senelė į Rivelę.

— Buvo, bet nedrebėjau, — vos girdimai atsakė toji.

Ji buvo tokia tylutė, kad ėmiau abejoti, ar mudvi galėtu-mėm susidraugauti, jeigu ji ir pasiliktų pas senelius.

— O aš galvojau, — pradėjo senelis, bet senelė greitai pakė-lė į jį akis, ir tas nutilo.

— Ką senelis galvojai? — įsi-spyriau į akis.

— Galvojau, kad senelė bus į skrynią uždariusi, ar į kubilą įki-šusi, — kiek pagaišęs atsakė.

— Būtų radęs. Visus kubilus išžiūrėjo ir skrynią atidarė. Ir karstą su batu įspyrė. Net du obuoliai nukrito. Maniau, kad visus vers lauk. Net drebėti iš tos baimės pradėjau. Ir paskum drebėjau, drebėjau ir negalėjau susilaikyti.

— O aš maniau, kad sušalai, — įterpė senelė.

— Nesušalau. Kai priėjau prie karsto, karšta pasidarė, — nu-sijuokiau.

Dabar galėjau juoktis, bet kiti nesijuokė. Tada paklausiau:

— O kur tas vokiečiai lietuviš-ka išmoko?

— Kad ir Vokietija — ne visa Vokietija. Ir Vokietijoje yra daug Lietuvos, — atsiliepė visą laiką Rivelę užsiėmusi Saliamutė.

— Aš irgi galvojau, kad visi vokie-čiai tai jau ir tikri vokiečiai. Per aną karą sykį išeinam iš bažny-

čios, o prie tako stovi vokiečiai. Žvairas toks. Aš ir sakau Karnių Marytę: "Tik tu gerai pažiūrėk į tą vokiečių. Jis į tave žiūri, o mane mato." Baisiau nebebutų buvę, jeigu ir bulių būčiau su raudo-na skara paeirzinusi. Kad šoko, kad nusitvėrė, kad ėmė lazda va-noti. Galva nė galva, rankos nė rankos. Tik žiežirbos iš akių pa-sipylė. Ir tai tik iš pradžių. Paskum nieko nebejutau. Neju-tau nė kaip namo parvežė. Pen-kias savaites paslika išgulėjau, ir paskum dar kelerius metus vis galva svaigo. O vokiečiai buvo naujai atsiųstas žandaras. Toks, kur lietuviškai moka. Sako, buvo iš kazin kur nuo Tilžės. Ne koks tas jo lietuviškai moka-jimas buvo, bet kvailą mergaitę kone į kapus nuvaryti užteko. O šiandien tas, girdėjau, labai gražiai kalbėjo.

— Aš manau, koks nors iš re-patrijantų, — pridėjo senelis. — Gal ir gerokai pamokytas, kad sarmatinos visur landyti. Vis taikėsi daugiau su manim pašne-kėti. Pats vienas ir pagalvojau: "Jeigu tu ir užtiktum žydelkai-tę, greičiausiai akis užmerktum."

— Kad vienas, gal ir užmerktų. Jeigu visiškai ir neužmerktų, tai gal nors atsipirkti būtų gali-ma. Išbėk, Dalyte, pasidairyk, kad neužkluptų visų čia, kaip žvirbliukų lizde, — staiga sene-lė pasuko kalbą į kitą šoną.

(Bus daugiau)

PENKTIEJI SAVININKAI — LIETUVIAI

Kennebunkporto šv. Antano vienuolynui ir sodybai — 30 metų

2 —

Sėdime po senais ažuolais ir klausomės pasakojimų apie senus laikus. Praūžę indėnų laikai, jų karai su kolonistais. Ėmė čia laivus statyti, prekiauti. Girdėjome, kad antrasis šios sodybos savininkas — John Mitchell — šią vietą pardavė trečiam savininkui — William Rogers, Esq.

Buffalo turtuolis

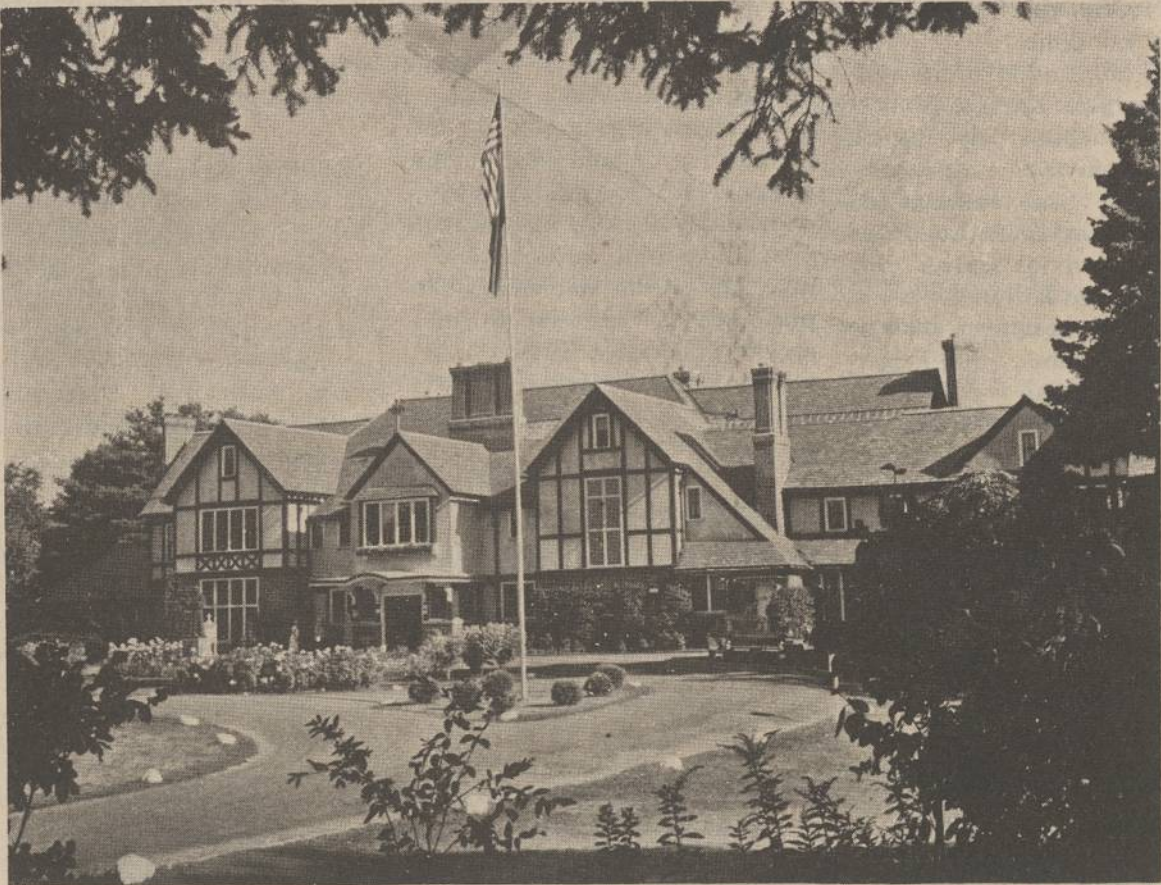
Šis William Rogers buvo fabrikantas turtuolis. Šią sodybą jis nupirko 1900 metais ir ėmėsi statybinio darbo. Čia jis pasistatė sau vasaros ir rudens medžioklės vilą. Be didelių turtų, jis turėjo ir gerą skonį — žinojo, ko jis nori ir kaip turi būti pastatyta. Visa sodyba turėjo pademonstruoti ir jo turtus, ir jo ambicijas į meno vertybes.

Pradedama statyba

Būdamas iš Buffalo, pirmiausia ir pasitelkė to miesto architektus. Pagrindinio namo planus padarė Green and Wicks Architects.

Namas pastatytas išlaikytame Elzbietos stiliuje. Tokia statyba buvo tąsok madoje. Sienos ir stogas buvo sulaužomi skersiniais priestatais, fasade pabrėžiama medinių sijų ritmingos linijos, gale išvystomi kamieniai, kurių mūrais driekiasi vijokliai. Romantiška, primena dar 19 amžiaus statybos polėkius.

Būtų maža pasakyti, kad šis namas išlaikytas Elzbietos stiliaus tradicijoje. Savininkas buvo turtuolis. Tai ir leido statybai naudoti brangias medžiagas. Skotijos juodu ažuolu išmušė pirmojo aukšto vestibulius, sales, biblioteką. Koks puikus medis ir koks puikus darbas. Kiekvieno kambario vidaus dekoravimas atliktas labai rūpestingai — sukurta lubos, sienos. Bibliotekoje sienos išklotos gobelenų būdu austa medžiaga,

Lietuvių pranciškonų vienuolynas Kennebunkporte, Maine. Namai pastatyti 1905 metais Elzbietos stiliaus tradicijoje. Tokia statyba buvo madoje 19 amžiaus gale ir 20 amžiaus pradžioje iki pirmojo pasaulinio karo. Taip buvo statomos turtuolių vilos, vasaros rezidencijos. Stiliui būdinga — stoginės erdvės suskaldymas, kaminų išryškinimas, medžio linijos fronte. Nuotr. V. Maželio

Šv. Antano koplyčios vitražai, sukurti dailininko Zenono Kolbos. Iš k. — Aušros Vartai, Šv. Jurgis, Šv. Kazimieras.

kitur — išmušta šilku, įvesti paukštiniai, veidrodžiai, marmuro židiniai.

Statyba baigta 1905. Iš to laiko yra išlikę ir visi medžio darbai, sienų apmušimai, nes buvo brangios medžiagos ir geras darbas.

Statyba plečiama

Per ketverius metus buvo atbaigta visa sodybos statyba. Darbai rikiavosi maždaug tokia tvarka: 1906 pastatyta akmeninė tvora ir vartai, 1907 atliktas nusausinimo — drenavimo darbas ir pastatyta laivų prieplauka, arklidės, šiltnamiai, teniso aikštė, 1909 pastatyti tarnų namai.

Daug dėmesio skirta anglų stiliaus parkui. Čia sutelkti visi skirtingi medžiai, taip pasodinti, kad jie būtų matomi, kad suteiktų vietai grožio ar atkreiptų dėmesį.

Trečias savininkas

Čia buvo vasaros rezidencija ir rudens medžioklės namai. Buvo viskas pritaikyta svečiam, triukšmui, baliui.

1937 William Rogers pardavė visą sodybą ketvirtam šeimininkui. Tas buvo pulkininkas William Neal Campbell, vilnos pramonininkas. Jis irgi turėjo didelius turtus, panašias nuosavybes dar turėjo Bar Harbor, Maine, Miami Beach, Fla., ir Fisher Hill, Brookline, Mass. Pats buvo iš Texas, gimęs 1893 lapkričio 8.

Šia vieta džiaugėsi tik dešimtį metų. Šeimininkas sunkiai susirgo, ir jokios vilos ir jokie turtai pasidarė nebemieli, neberekalingi.

Penktas savininkas — lietuviai pranciškonai

1947 rugsėjo 8, Švč. Mergelės Marijos gimimo šventėje, šią istorinę nuosavybę nupirko lietuviai pranciškonai. Visą pirkimą atliko Tėv. Justinas Vaškys, OFM, tuo metu buvęs provincijolas.

Ketvirtieji savininkai išsikraustė, pasiimdami tik nuotraukas, asmenines smulkmenas, o visa kita paliko. Paliko biblioteką,

ką, gražų paveikslų rinkinį, baldus, indus.

Naujieji šeimininkai — lietuviai pranciškonai — su procesija, giedodami ir smilkydami, šlaksnydami šventu vandeniu, įžengė į šį pastatą ir ėmė jį pritaikyti vienuolyno gyvenimui, pritaikyti taip, kad išliktų nepažeista jo architektūra.

Taip prasidėjo nauja statyba, kuri truko daugiau kaip dešimtį metų. Ir vėl buvo iš pagrindų pakeistas vietovės vaizdas.

Vasaros rezidencijos ir medžioklių vila pavirto vienuolynu, o parkas — šventove.

Šv. Antano statula

Vienuolynas dedikuotas šventam Antanui. Tai nuo to šventotojo pagerbimo ir pradėta — prie centrinio įėjimo aikštelėje pastatyta bronzinė šv. Antano statula. Ji yra komercinio pobūdžio, bet šiaip sau — simpatinga. Ypač patraukliai ji atrodo, kai apšviečia vakarinė saulė, kai koks paukštukas, nutūpęs ant šventojo peties, ima ir užgieda.

Šv. Antano šventovė

Įžengus pro centrinę duris, pirmame vestibulyje įrengta šv. Antano šventovė. Pastatytas jo vardo altorius, o viršuje stovi marmurinė šventojo statula. Ji irgi komercinio pobūdžio, labai jau sunaldinta. Toks pat yra ir už jo mėlynas mozaikinis fonas.

Tai buvo pati įsikūrimo pradžia. Mėginta eiti pritaikomojo — komercinio meno keliu, mėginta pasikliauti standartais. Ir šia prasme šv. Antanas čia yra nuskriaustas — abi statulos nepasizymi kokia kūryba ir individualybe.

Bet tuo metu vienuolių kontaktai su lietuviais menininkais didėjo. Lietuviai menininkai ir buvo pakviesti tolimesnei statybai ir puošimui. Tie lietuviai menininkai ir padarė vietovę garsią ir patrauklią.

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

Bronzinė šv. Antano statula prie didžiųjų vienuolyno durų. Nuotr. V. Maželio

LAKE WORTH, FLA.

Trėmimų minėjimas

Lietuvių Lake Worth, Fla., klubas birželio 17 surengė okupacijų ir trėmimų minėjimą. Sacred Heart bažnyčioje 1 val. popiet kun. A. Senkus aukėjo mišias už tremtinius ir pasakė pritaikytą pamokslą.

2 val. Carpenter Hall patalpose įvyko minėjimas. Klubo pirmininkas A. Rugys pakvietė susirinkusius susikaupimo minute pagerbti žuvusius už tėvynę. Kun. A. Senkus sukalbėjo invokaciją.

Iš juostelės išklaustas Balio Gražulio pranešimas apie Kau-no radiofono apgynimą nuo komunistų sunaikinimo. Susirinkusieji labai įdomiai išklausė pranešimo, nes daugeliui tie įvykiai buvo negirdėti. Dar rusų armijom tebesant Lietuvoj, aktyvistų štabo įgaliotinis Prapuolenis paskelbė, kad Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė.

Vytautas Staneika savo kalboje priminė abi okupacijas ir lietuvių tautos pasipriešinimą. Staneika, po pirmo bolševikmečio atsiradęs su kitais pabėgėliais už geležinės uždangos, vėliau vėl grįžo į okupuotą Lietuvą ir kovojo kartu su partizanais. Tik 1946 grįžo atgal į laisvę.

Minėjime dalyvavo apie 50 asmenų.

-o-

Birželio įvykių minėjimo išvakarėse nuo širdies smūgio mirė klubo narė Lenora Rinkin, kuri prieš penkerius metus buvo atvykusi į Floridą.

Sekmadienio vakarą šermeninė buvo su velione atsisveikinta. Kun. A. Senkus sukalbėjo rožančių. Vėliau klubo pirmininkas A. Rugys apibūdino velionės gerus darbus ir priminė, kad velionė buvo pati geriausia klubo narė. Dar kalbėjo Stella Augūnienė ir kiti.

Pirmadienio rytą velionė buvo nuvežta į parapijos bažnyčią, kur už jos vėl buvo aukojamos mišios. Po pamaldų 10 automobilių vilkstinė palydėjo Lenorą į West Palm Beach kapines, kur kun. Senkus sukalbėjo paskutines gedulingas maldas. Lenora palikta amžinam poilsui palmių pavėsy.

J.N.

— Eglutės, vaikam skirto žurnaliuko, vyriausią redaktorei sesutei Onutei Mikailaitei talkina redacinė jaunų motinų grupė Chicagoj: gamtos skyrium rūpinasi I. Grigaitienė, kalbos — L. Salčiuvienė, pasakų — A. Vygantienė, muzikos — M. Mažeikaite-Utz, darbelių — J. Zubinienė.

Šv. Antano šventovės vidus, altorius su marmurine šventojo statula.

Lietuviškas kryžius-koplytstulpis, suprojektuotas architekto Jono Muloko. Ypač gražiai jis atrodo apšviestas vakarinės saulės, kai išryškėja jo varpeliukai, paukščiai, lietuviški ornamentai. Kryžių labai mėgsta turistai, domisi jo kilme ir architektūra.

SAS

VISIT LITHUANIA IN 1978!

VILNIUS (5 nights), RIGA (4 nights)

LENINGRAD (3 nights), COPENHAGEN (1 night)

Departure Date	Total incl. GIT Air Fare	Early Bird Total incl. APEX Air Fare ★	Early Bird Saving ★
May 18	\$1100	\$ 954	\$146
Jun 19	\$1213	\$1076	\$137
Jul 17	\$1213	\$1076	\$137
Aug 14	\$1213	\$1076	\$137
Sep 18	\$1100	\$ 954	\$146
Dec 19	\$1072	\$ 926	\$146

Rates based on double occupancy Plus \$3 tax
Also departures from West Coast, Montreal and Toronto

★ Purchase your ticket no later than 45 days prior to departure to earn these savings

Air fares in effect as of Dec 1977 and subject to change

UNION TOURS, INC.
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

LSS VI-OSIOS TAUTINĖS STOVYKLOS REIKALU

I. BENDRA INFORMACIJA
Stovyklos laikas — rugpiučio 13-26.

Adresas: Lithuanian Scouts Jamboree, Treasure Valley Scout Reservation, Pleasantdale Road, Paxton, Mass. 01612 (apie 13 mylių į šiaurės vakarus nuo Worcesterio).

Mokestis: 2 sav. — 105 dol. (20 dol. reg. mok. įskaitant), 1 sav. — 55 dol. (10 dol. reg. mok. įskaitant).

Registraciją priima s. Algis Glocas, 15 Ayrshire Road, Worcester, Mass. 01604 (tel.: 617-754-4326).

Pagrindiniai vadovai: visos stovyklos viršininkė — v.s. Lilė Milukienė, seserijos stov. viršininkė — v.s. Irena Kerelienė, brolijos stov. virš-kas v.s. Sigitas Miknaitis, bendrijos stov. virš-kas v.s. Alfonsas Samušis.

II. BENDRIJOS STOVYKLA

Joje stovyklauti kviečiami visi skautininkai, -ės, kurie šiuo metu nepriklauso vienietų vadijom ir aktyviai nesireiškia jų veikloje. Būsini stovyklautojai prašomi registruotis ir prisijusti mokestį aukščiau nurodytu adresu iki liepos 20. Čekius rašyti: Lithuanian Scouts Assoc. Inc.

Stovyklautojai atsiveža savo miegmaišius, palapines ir loveles arba matracus. Palapinės bus statomos ant medinių platformų. Stovykla maitinsis iš savo atskiros virtuvės. Būtina atsivežti nuo atsakomybės atpalaidavimo dokumentus ir sveikatos pažymėjimą. Jei stovyklaujama mažiau negu savaitę, tuomet po 10 dol. mokama už dieną. Stovyklavietė yra prie gražaus ežero, erdvi ir patogi.

III. STOVYKLOS LANKYMAS

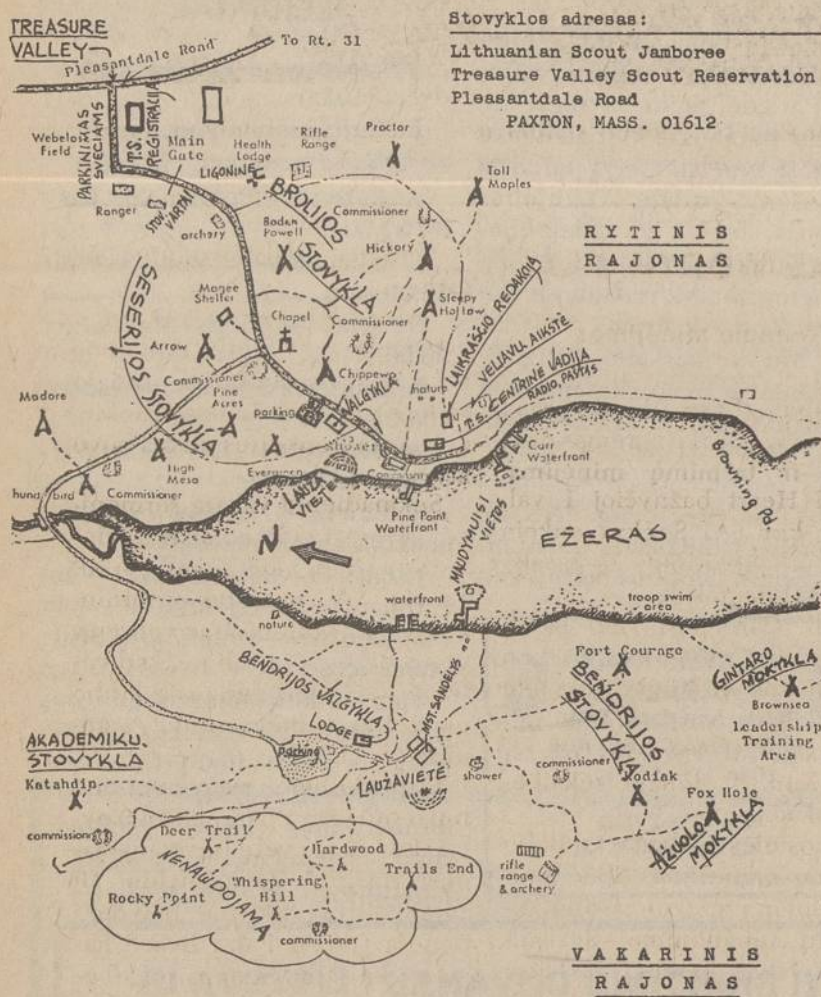
Svečiai kviečiami ir laukiam tik stovyklos vidurinį savaitgalį rugp. 19-20. Savaitgalio dienotvarkė ir programa, kuri pramatoma būsimi turtinga ir spalvinga, bus gaunama vietoje. Apylinkėje yra nemažai didelių motelių, taigi neturėtų būti problemos dėl nakvynių. LSS nariai, atsivežę savo palapines, galės pernaktuoti stovykloje. Ten pat bus galima gauti ir valgyti, jei bus užsiregistruojama tuoj atvykus.

Platesnių stovyklinių informacijų galima gauti pas vienietų vadovus.

Tad iki malonaus pasimatymo VI tautinėje stovykloje.

vs A. Gudaitis
Stovyklos adjutantas

VI TAUTINĖS STOVYKLOS SITUACINIS PLANAS

ST. CLAIR, PA. Ruošiamasis Lietuvių dienai

Mėnesiniame Lietuvos vyčių susirinkime gegužės 2 Šv. Kazimiero bažnytinėje salėje imtasi visu stropumu ruošti ateinančiai Lietuvių dienai Pensilvanijos kietųjų anglių apylinkė. Kaip praeitaisiais, taip ir šiais metais visas šventės pravedimas yra Lietuvos vyčių 144-osios kuopos nuožiuoj.

Lietuvių diena įvyks rugpiučio 13 Lakewood Parke, Barnesville, Pa., kur kasmet nuo 1914 tūkstančiai lietuvių iš arti ir toli suvažiuoja pasimatyti su giminėmis, pasišmonėti, atnaujinti senų pažinčių ir užmegzti naujų. Jie suvažiuoja pasiklausyti kalbų lietuviams rūpimais klausimais, pasigrožėti tautiniais šokiais, pasiklausyti lietuviškos muzikos bei dainų ir įsigyti lietuviškų knygų, plokštelių ir rankdarbių. Suvažiuoja pasilinksinti, pasivaizinti ir atsigauti gamtoje. Iš visų Pensilvanijos etninių dienų kietųjų anglių apylinkės lietuvių ruošiamoji yra pati seniausia tuo, kad ji ilgiausiai nepertraukiamai kasmet yra švenčiama.

I 64-ąją Lietuvių dieną maloniai sutiko atvykti Simas Kudirka, kurio narsus šuolis į laisvę neseniai buvo pavaizduotas televizijos filme "Defection of Simas Kudirka". Iš Baltimorės, Md., atvažiuos jaunų lietuvių šokėjų vienetas Kalvelis, kuris

visur yra šiltai sutinkamas ir gražiai įvertinamas. Kalvelio šokėjai garsina lietuvių vardą kitataučių tarpe ir supažindina juos su mūsų tautinių šokių lobiu. Iš Brooklyno, N.Y., žada pribūti Romas Kezys, kuris su vyrų ansambliu visada sugeba visus palinksinti savo muzika, nuotainkinga asmenybe ir lietuviškais dainomis.

Šių metų išskilmėmis norima atitinkamai pagerbti, nors gal ir pavėluotai, Lietuvių dienos uolų ir ilgametį rėmėją Šv. Juozapo parapijos, Mahanoy City, Pa., kleboną emeritą kun. Pijų Čėsną. Lietuvių diena jam visada buvo prie širdies, ir per ilgus metus jis visada joje dalyvavo, rūpindamasis jos pasisekimu ir klestėjimu.

Lietuvių dienos pelnas nuo seno vis skiriamas religiniam ar tautiniam reikalui ar vertim tikslam. Lietuvos vyčių 144-oji kuopa, atjaušdama savo brolių kančias okupuotoj Lietuvoj ir norėdama supažindinti nelietuvius Amerikoje su sunkia ir beveik beviltiška padėtimi, kurioj vargsta Lietuvos Katalikų Bažnyčia, vieningai nutarė paskirti 64-osios Lietuvių dienos pelną Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vieno numerio išspausdinimui anglų kalba. Numatoma 3,000 tiražą išsiuntinėti senatoriam, valstybių atstovam, universitetam, bibliotekom, mokslinekam, rašytojam, laikraštininkam ir panašiai.

Stasys Vaičiaitis

Hartfordo Švyturio mokyklos mokiniai ir mokytojai. Nuotr. Alfonso Dziko

PITTSBURGH, PA.

Birželio įvykių minėjimas

Tragiškuosius birželio įvykius paminėjo mūsų abi lietuviškosios radijo valandėlės: Povilo Dargio, vadovaujama daugiau kaip 40 metų, ir Vytauto Jucaus Lietuvos Aidai.

Vytautas Jucius, kuris šėminčiai daugelį metų vadovauja lietuviškam radiui, birželio 4 šiuos įvykius paminėjo lietuviškai, o birželio 11 — angliškai. Abiejose programose pagrindinė kalbėtoja buvo pranciškiečių seselė Josephine, visa savo širdimi besisielojanti mūsų kenčiančios tautos reikalais. Ji visuomet yra savo tautiečių laukiama ir labai vertinama.

Puikiai kalbėdama lietuviškai, seselė suminėjo Lietuvos kančias, ragindama visus būti ištikimais savo tautai. Padėkdamavo ir šiai progai labai tinkamą eilėraštį — Putino "Tremtinis", kuriuose poetas jautriai išsako mūsų kankinių kelią. Seselė į šį eilėraštį giliai įsijautė.

Birželio 11 ji kalbėjo angliškai tema "The dark days of June". Savo rūpestingai paruoštoj kalboj iškėlė keletą įdomių faktų.

Seselė Josephine Šv. Pranciškaus vienuolyne tvarko lietuvišką kambarį. Čia yra mūsų rašytojų seniausių ir naujausių knygų, žurnalų, tautodailės ir t.t. Apsiskaičiusiai ir patyrusiai seselė čia viskas gerai žinoma. Ji pati yra muzikė. Labai mėgsta ir poeziją. Ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai gerisi vienuolyno puikiai tvarkomu ir išlaikomu lietuvišku kambariu.

Seselė visa širdimi kviečia ir ragina lietuvių jungtis kovon už savo tėvų žemę, kurios ji pati dar nėra mačiusi.

T.D.

Perskaitę Darbininką, duok
kitam!

Hartfordo Švyturio mokyklos abiturientai su mokytoja — vedėja Lione Simonaitiene. Nuotr. Alfonso Dziko

HARTFORD, CONN.

Švyturio mokykla 1977-78

Hartfordo Švyturio mokykla savo mokslo metus baigė gegužės 20. Šiais mokslo metais mokyklą lankė 57 mokiniai, įvairaus amžiaus. Ją baigė septyni mokiniai: Danutė Baltauskaitė, Andrius Banevičius, Rimas Dapkus, Saulius Dzikas, Ramona Liaukutė, Linas Simonaitis ir Romualdas Zabulis. Juos gražiai pasveikino ir apdovanojo Hartfordo Bendruomenė, atstovaujant sekretorei Danguolei Banevičienei, kuri kiekvienam abiturientui įteikė po Lietuvos literatūros knygą. Hartfordo ramovėnai ir Moterų Federacijos klubas apdovanojo šeštos ir septintos grupės geriausias mokinės — Silviją Radionovaite, Mildą Simonaitytę ir Rūtą Virkutyte.

Šalia aštuonių skyrių mokykloje dar veikia vaikų darželis ir suaugusių, angliškai kalbančių, mokinių grupė. Šiais mokslo metais mokykloje dirbo še mokytojai: Birutė Nenortienė, dr. Sigitas Ramanauskienė, Dalia Dzikienė, Paulius Bernotas, Danutė

Grajauskienė (pirmą pusmetį), Rūta Liaukienė (antrą pusmetį), Irena Jalinskienė, Lionė Simonaitienė, Jūratė DiBenedetto ir kun. Vytautas Bitinas. Reikalui esant, mokytojų pavadavo Danguolė Banevičiienė, Leonas Bernotas, Jonas Butrimas ir Birutė Zabulienė. Pirmam ir antram skyriui retkarčiais padėdavo Laura Mačiukaitė. Tėvų komiteto valdybą sudarė Vytenis Nenortas, Eugenijus Orentas ir p. Novakienė. Visi mokinių tėvai pasikeisdami budėjo mokykloje, prižiūrėdami tvarką ir tuo palengvindami mokytojų darbą. Jiem labai ačiū.

Hartfordo Švyturio mokykla yra taip pat labai dėkinga Hartfordo Bendruomenei, Lietuvių Klubui, Hartfordo ramovėnam, Moterų Federacijos klubui, Hartfordo radijo valandėlei, Švč. Trejybės parapijos klebonui kun. Juozui Matučiiui ir visai Hartfordo ir apylinkių lietuvių visuomenei už šios mokyklos ne tik finansinę, bet ir moralinę paramą.

L.S.

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ IR VAKARŲ EUROPA
IŠ BOSTONO, NEW YORKO, CLEVELANDO IR DETROITO

Nuo liepos 8 iki 24 \$1,439.00

Lietuva, Austrija, Vokietija... 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 1 naktis Frankfurte, 1 naktis Heidelberge, 2 naktys Muenchene, 2 naktys Vienoje, 1 naktis Passau, 1 naktis Rothenburge

Nuo rugpiučio 14 iki 28 \$1,399.00

Lietuva, Vokietija, Olandija, Belgija, Prancūzija. 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 1 naktis Kolne, 3 naktys Amsterdamo, 2 naktys Briuselyje. 1 naktis Cochemo

Vienos savaitės kelionė į Lietuvą

Nuo rugsėjo 17 iki 24 \$849.00

1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje

DAUGIAU INFORMACIJŲ KELIONIŲ Į LIETUVĄ REIKALU PRAŠOMA KREIPTIS:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MA. 02168
(617) 969-1190

ARBA

WORCESTERY: 144 MILLBURY ST.
1-SW 8-2868
CLEVELANDE: (216) 692-1707
DETROITE: (313) 453-8614

— Ateitininkų sendraugių stovykla rytiniame JAV pakraštyje įvyks Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų vasarvietėje. Ateitininkų sendraugių sąjungos vadovybė deda pastangas, kad būtų parengta tinkama programa. Stovykla prasidės rugpiučio 12 nuo pietų ir baigsis rugpiučio 20 prieš pietus. Į šią stovyklą registruotis kreipiantis tiesiog į pranciškonus adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas 207 967-2011.

— Jaunųjų akademikų meno paroda, ruošiamą ASS Chicagos skyriaus, įvyks spalio 6-15.

— Australijos Lietuvių Dienos šiemet įvyks gruodžio 26-31 Sydnėj. Jos bus pradėtos iškilmingomis pamaldomis Sydnėjaus katedroj. Į renginius įtraukta meno paroda, sporto šventė, teatro spektaklis, bendri jaunimo pietūs, Clevelando Grandinėlės ansamblio koncertas Regent teatre gruodžio 20. Numatoma suorganizuoti ir literatūros popietę. Taip pat vyks ir Australijos LB suvažiavimas.

— Lietuvos vyčių seimas, šiemet jau 65-tasis, įvyks rugpiučio 16-20 Syracuse, N.Y. Ruoša rūpinasi vietinė 140-oji vyčių kuopa. Organizaciniam komitetui vadovauja pirmininkas Frank Petruskas, 201 Bennington Dr., Syracuse, N.Y. 13205. Telefonas 315 492-0689.

— Solistės Danos Stankaitytės recitalis Chicagoj, Jaunimo Centre, įvyks spalio 22.

— Kun. dr. Juozo Prunskio straipsnį "Chicago Tribune" dienraštis birželio 1 išspausdino vedamųjų puslapyje. Straipsnis "Mes turime atsiminti ir 'Holocaust' Pabaltijį" latvio dr. I. Bergmano iniciatyva buvo panaudotas atsišaukimuose, dalintuose Chicagos miesto centre amerikiečiams per trėmimų minėjimus.

— Rimo Laniausko meno paroda vyks gruodžio 2-3 Clevelando Lietuvių namuose. Parodą ruošia korporacija Giedra.

— Elenos Jucitienės knyga "Pėdos mirties zonoje" verčiama prel. V. Mincevičiaus į italų kalbą. Vienas knygos skyrius jau išspausdintas Urbino vyskupijos žurnale.

— Worcester, Mass., Maironio Parko vadovybė kreipėsi į dail. Antaną Rūkštelę, kad sukurtų Lietuvos peizažų papuošti Maironio Parko klubo centrinei salės sienai. Dail. A. Rūkštelė sukūrė du triptikus: "Tėviške prie Nemuno" ir "Kauno panorama". Centriniai paveikslai yra 11 pėdų ilgio. Šoniniai paveikslai, kurie yra irgi gana dideli, vaizduoja: "Nežinomo kareivio kapas", "Vilniaus katedra su Gedimino bokštu", "Vaizdas pro Šv. Onos bažnyčios bokštą", "Klaipėdos uostas".

— Kun. dekanui Vaclovui Šarkai, Vokietijos LB tarybos nariui ir valdybos įgaliotiniui prie Hamburgo bei Zem. Saksonijos vyriausybės, Osnabruecko vyskupas suteikė dvasinio tarėjo (Geistlicher Rat) titulą.

— Vladas Kulbokas baigė redaguoti Antano Tulio novelių tomą. Jis taip pat parašė išsamią įžangą apie autorių bei jo kūrybos pobūdį. Į šį tomą sudėtos geriausios novelės, rastos po rašytojo mirties rankraščiuose. Antano Tulio pomirtinių raštų redagavimu ir išleidimu rūpinasi jo žmona Faustina Tulienė ir Lietuvių Rašytojų draugija.

— Lietuvių Fondas sparčiai auga. Pirmasis milijonas pradėtas rinkti 1961 ir baigtas 1974 pabaigoj. Antrojo milijono pusė pasiekta jau 1978 pavasarį.

— Andrius Šmitas su Maryte Dambriūnaite susituoks liepos 15 Bonnoje, Vokietijoje. Abu dirba Pasaulio Lietuvių Jaunimo IV-ojo kongreso ruošos komitete.

Dalis Woodhaveno lietuvių Lietuvos Atsiminimų radijo gegužinėje su savo vadovėmis M. Šalinskiene, A. Zupko, B. Spūdienne prie autobuso, kurį pasitiko prof. Jokūbas Stukas

Lietuvos Atsiminimų radijo gegužinėje dalis publikos stebi programą

Spaudos kioskas su Tėv. Petru Baniūnu, OFM, Lietuvos Atsiminimų radijo gegužinėje birželio 18

ŠIUO METU VYKSTA SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NAUJIEMS NARIAMS ĮRAŠYTI 1978 M. SPECIALUS VAJUS

Susivienijimas kviečia visus geros valios lietuvius ir jų draugus įsijungti į SLA narių šeimą ir pasinaudoti šio VAJAUS lengvatomis ir privilegijomis.

Norime atkreipti ir esamųjų Susivienijimo narių dėmesį, kad ir jie gali pasinaudoti vajumi ir nepraleisti šios progos apsidrausti pridėtinėmis apdraudomis.

— Dabartinio Vajaus metu duodama didelė, net 50% NUOLAIDA nuo pirmųjų metų metinių mokesčių.

— Apsidrausti galima iki 70 metų amžiaus, netikrinant sveikatos.

— Aplikantai nuo 1 iki 60 metų gali apsidrausti nuo \$1,000 iki \$5,000.

— Aplikantai nuo 61 iki 70 metų gali apsidrausti \$1,000 arba \$2,000.

— Per šį vajų galima pasirinkti šiuos planus:

Viso amžiaus mokamą apdraudą (Whole Life V-1).

Viso amžiaus mokamą tik per 20 metų (20 Payment Life V-2).

20 metų taupomąją apdraudą (20 Year Endowment V-3) ir

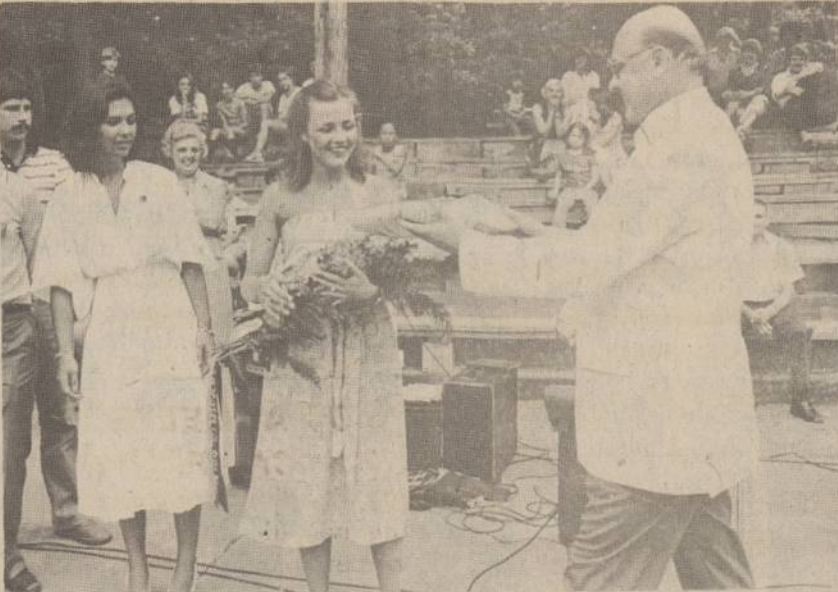
10 metų taupomąją apdraudą (10 Year Endowment V-X).

— Po trijų metų nariams garantuojamos neprarandamos apdraudų vertybės (Cash Surrender ir Paid-Up Value).

Smulkesnių informacijų ir specialiai šiam VAJUI pritaiktų Non-Medical aplikacijų galima gauti pas vietinį SLA organizatorių ar finansų sekretorių. Taip pat galima kreiptis ir į Susivienijimo Centro sekretorę J. Mei-liūnienę.

Lithuanian Alliance of America, 307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001, tel. (212) 563-2210.

Prašydami aplikacijų, pažymėkite savo gimimo datą (mėnesį, dieną ir metus), tada siunčiant aplikacijas Jums bus pranešti apdraudų mokesčiai. (sk.)

Lietuvos Atsiminimų radijo gegužinė—lietuvių diena buvo birželio 18 estų parke New Jersey. Gegužinėje iškilią šių metų lietuvaite išrinkta Alė Kvedaraitė. Jai prof. Jokūbas Stukas įteikia dovaną.

NEW BRITAIN, CONN.

LB sukaktis

New Britaino Lietuvių Bendruomenės apylinkė balandžio 29 atšventė 25 metų sukaktį.

Minėjimas, kuriame dalyvavo daug svečių, vyko Šv. Andriejaus parapijos salėje.

Po klebono kun. Jono Rikteraičio invokacijos svečius pasveikino apylinkės pirm. Juozas Liudžius lietuviškai, o Vincas Vilčinskas — angliškai. Toliau programai vadovavo Irena Leiby.

Vakaro programoje kalbėjo Viktoras Vaitkus — Waterburio LB apylinkės pirm., Steponas Zabulis — Hartfordo LB apylinkės pirm., A. Dragūnevičius — Hartfordo Tėvynės Garsų radijo vedėjas ir dr. Petras Vileišis — LB tarybos narys iš Waterburio.

Connecticut LB apygardos pirmininkė Albina Lipčienė ilgesnėje kalboje apibūdino Bendruomenės gerąsias puses, o taip pat ir trūkumus bei ateities planus.

Meninę programą atliko New Yorko vyrų choras Perkūnas, kuris publikos buvo labai mieliai sutiktas.

Po koncerto vyko puiki vakarienė ir šokiai, grojant Melodija orkestrui.

Į minėjamą atsilankė Connecticut gubernatorė Ella Grasso su miesto burmistru W. McNamara. Kiek vėliau atvyko ir gubernatorės pavaduotojas Robert Kilian, kuris rinkimuose irgi kandidatuoja į gubernatoriaus vietą.

Juozas Balčiūnas

ALKM S-gos veikloj

Amerikos Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos Connecticut 98-tas apskrities suvažiavimas įvyko gegužės 7 New Britaine, Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje.

Suvažiavimą atidarė šios apylinkės kuopos pirm. Tamošaitienė. Klebonas kun. J. Rikteraitis sukalbėjo maldą. Toliau susirinkimui vadovavo apskrities pirmininkė Julija Valantienė.

Pereito suvažiavimo protokolą perskaitė raštininkė M. Jokūbaitė, o išdininkė Serve pranešė apie kasos stovį.

Suvažiavime dalyvavo atsto-

vės iš šių sąjungos kuopų: Hartfordo 17-tos, New Haven 33-čios, New Britaino 38-tos, Waterburio 43-čios ir Manchesterio 57-tos.

Išdininkė Servė painformavo atstoves apie paskutinį sąjungos seimą. Ji taip pat siūlė kuopom praversti naujų narių vajų ir skirti iš apskrities kasos premijas.

Prisiminta, kad 1979 gruodžio 24 Moterų Sąjungai sukaks 65 m. amžiaus. Nutarta tą sukaktį tinkamai paminėti.

Apskrities valdyba perrinkta ta pati: pirm. J. Valantine, vice-pirm. A. Lipčienė, sekr. M. Jokūbaitė, izd. Serve, parengimam B. Šimanskienė.

Susirinkimas baigtas malda, po kurios vyko vaisės.

M. Maslauskienė

Models

For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals

Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

PHILADELPHIA, PA.

Pagalba kaliniam

Birželio baisieji įvykiai — okupacijos, išvežimai, masiniai žudymai — neišdils iš lietuvių atminties. Kartu prisimename nelygioj kovoj žuvusius partizanus, sukilėlius, kalinius tolimam Sibire ar psichiatrinėse ligoninėse.

Philadelphijoje minint skaudžių įvykių grandinę, birželio 17 per LB radijo valandėlę Rima ir Gabrielius Mironai anglų kalba supažindino su mūsų disidentais Šarūnu Žukausku ir Algimantu Žypre. Pranešimų tarpuose buvo duodama lietuviška muzika. Birželio 24 pristatyti kiti disidentai. Abi po 15 minučių užimančios radijo programos buvo paruoštos JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos iniciatyva ir plačiai paskleistos po visą Ameriką. Rekordavimo darbus atliko Kęstutis Pliuskonis.

Dr. Vincas Maciūnas taip pat per radiją lietuvių kalba vaizdžiai priminė tragiškuosius momentus.

Roma Česonienė, turinti polinkį į dailiąją literatūrą, su giliu įsijautimu paskaitė pluoštą progai pritaiktų eilėraščių.

Birželio 19 vietinės LB apylinkės rūpesčiu Šv. Andriejaus bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos, kuriose su vėliavomis dalyvavo jaunimo ir kitos organizacijos. Mišios buvo aukojamos už nukankintus ir tebekenčiančius lietuvius.

Tą pačią dieną A. ir G. Dilbų sodyboje įvyko Tautinės Sąjungos Philadelphijos skyriaus su-ruoštas pobūvis, į kurį atsilankė nariai ir svečiai. Gerai paruoštą pranešimą padarė Gabrielius Mironas, buvęs Philadelphijos LB apylinkės pirmininkas, veiklus lietuviškuose reikaluose jaunosios kartos atstovas.

G. Mirono paskaitoj daugiausia dėmesio buvo skiriama mūsų disidentams ir sąžinės kaliniams. Buvo svarstomi būdai, kaip sėkmingiau galėtume jiems padėti. Gal per daug dėmesio kreipiama į didžiąsias mūsų organizacijas. Didelius darbus gali

atlikti ir maži rateliai bei pavieniai asmenys. Siūlė tuo keliu eiti norint padėti mūsų politiniam kaliniams. Ragino pavienių asmenų ar ratelių iniciatyvą nukreipti į vieną kurį kalinį — siųsti jam siuntinius bei laiškus. Šis žygis pareikalaus ne tiek daug pinigų, kiek darbo pildant įvairias formas ir sekant koncentracinių stovyklų bei psichiatrinų ligoninių KGB trukdymus. Būtų gera, kad šį darbą koordinuotų kuris mūsų veiksmų, kad visi kenčiantieji turėtų globėjų ir visi rusų trukdymai suplauktų į vieną vietą. Progai pasitaikius, davinius būtų galima pateikti ir aukštesniems JAV pareigūnams, įrodant Sovietų "humaniskumą".

Kalbėtojas ragino įvairiais būdais aiškinti amerikiečiams, kaip yra kankinami mūsų patriotai kaliniai, kokie yra daromi trukdymai norint su jais palaikyti ryšius. Pastoviai veikiant, bus įmanoma surasti kelius ir į Washingtono sferas bei į didžiųjų JAV dienraščių redakcijas.

Po paskaitos be ypatingo raginimo pradėjo plaukti aukos ir vienu kaliniu sutiko rūpintis Philadelphijos moterų klubas.

Br. Vaskaitis

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

NAUJI LEIDINIAI

Vyt. Alantas — Liepkalnio sodyba \$10.00.

J. Kaributas — Teatrinio vargo keliais, memuarai \$10.00.

A. Kairys — Po Damoklo kardų \$5.00

J. Gliuda — Narsa gyventi \$6.00

St. Yla — Jurgis Matulaitis \$6.00

J. Kraszewski — Vitolio rauda \$6.00

A. Kairys, — Du broliukai, pasaka \$2.50

A. Kairys — Tretieji vainikai, poezijos antologija \$6.00

J. Zdanys — Selected Post-War Lithuanian Poetry \$12.00

S. Kudirka — For Those Still at Sea \$8.00

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės bei įvairūs lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimui pridėdama 50 c.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi maitai apmokami mūsų įstai-gose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740

Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

**BALTIC HOLIDAYS
COME TO LITHUANIA IN 1978**

**JOIN US AND FULFILL A DREAM
THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES!**

Departure dates

July 28 to August 11	\$1074.00
August 18 to Sept. 1	\$1074.00
Sept. 15 to Sept. 23	\$849.00
Sept. 22 to Sept. 30	\$849.00
Sept. 28 to Oct. 7	\$849.00
Oct. 12 to Oct. 21	\$849.00
Dec. 22 to Jan. 5	\$1049.00

NIGHTS SPENT IN EACH CITY

Vilnius 5 , Druskininkai 3, Moscow 3, Leningrad 2, SAME AS ABOVE
Vilnius 5, Moscow 2 SAME AS ABOVE
Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1 SAME AS ABOVE
Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2

Tours include full day excursion to Kaunas and half-day trip to Trakai

CONTACT: JONAS ADOMĖNAS,
Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

Kun. Adolfas E. Gradeckas

WATERBURY, CONN.

AUKSINĖ SUKAKTIS

Kun. Adolfas E. Gradeckas, šiuo metu gyvenęs New Haven, Conn., birželio 11 Waterburio Šv. Juozapo lietuvių parapijos bažnyčioje paminėjo kunigystės 50 metų sukaktį.

Iškilnėse dalyvavo Hartfordo arkivyskupas J. Whealon. Kartu su pačiu sukaktuviniu mišias koncelebravo kun. W. J. Pranskietis ir kun. J. Vilčiauskas. Kun. J. Vilčiauskas pasakė ir šventei pritaikytą pamokslą.

Sukaktuvininkas yra gimęs 1903 spalio 23 New Britain, Conn., kunigu įšventintas 1928 birželio 2 Hartforde. Dirbo kaip vikaras New Britaine, Waterbury, kaip klebonas New Haveno, Waterburio, Ansonijos, New Britaino lietuvių parapijose. Nuo 1940 buvo klebonas, kol prieš porą metų tapo klebonu emeritu.

Sukaktuvininkas yra didelis patriotas, lietuviškų organizacijų rėmėjas, besisielojęs Lietuvos ir lietuvių reikalais. — T.D.

— Dr. Angelė Sungailaitė priimta į Australijos karališkąją skraidančių gydytojų tarnybą. Angelė yra baigusi Armadale universitetą. Medicinos daktarės laipsnį įsigijo 1974 Sydnejaus universitete. Daktarė aptarnauja Kvenslando provincijos šiaurinę dalį.

— Grandinėlės atsisveikinimo koncertas prieš išvykstant gastrolių į Australiją įvyks lapkričio 19 Naujosios parapijos salėje, Clevelande.

WORCESTER, MASS.

Lietuviškos jungtuvės

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje birželio 17 susituokė Asta J. Dabrilaitė ir Romas A. Pliodžinskas. Pamergių ir pabrolių palydai vadovavo vyriausia pamergė A. Lingertaitienė iš Dorchester, Mass., ir vyriausias pabrolis A. Aželis.

Mišias auکوjo ir moterystės ryšį palaimino kun. Rafaelis Šakalys, OFM, iš Kennebunkport, Maine. Jis pasakė ir pamokslą, ragindamas jaunuosius statyti gyvenimą ant nenykstančių dvasinių vertybių.

Mišių metu giedojų solistas V. Roževičius, vargonais grojo O. Keršytė.

Vestuvinė puota vyko Maironio Parko salėje. Po kun. R. Šakalio invokacijos vyriausias pabrolis pristatė jaunuosius, ir už jų laimę pakeltos šampano taurės.

Jaunuosius sveikino Worcesterio LB apylinkės pirm. V. Židžiūnas, o N. Prancevičienė LB vardu įteikė dovaną. Neringos tunto skaučių vardu sveikino skaut. I. Markevičienė. R. Giedraitytė iš Clevelando sveikino Grandinėlės vardu ir įteikė dovaną. Įteikta dovana ir Worcesterio ateitininkų vardu.

Iš giminių, draugų ir pažįtamų gauta daug sveikinimų bei telegramų. Sveikinimai atvyko ne vien tik iš įvairių Amerikos vietovių, bet ir iš okupuotos Lietuvos.

Visiem padėkojo jaunasis Romas, o Asta su mergaitėmis pašoko Sadutę.

-0-

Asta Joana Dabrilaitė gimė ir augo Worcester, Mass. Baigė Notre Dame akademiją bei Worcesterio Politechnikos Institutą ir gavo bakalaurą laipsnį iš civilinės inžinerijos. Dirba savo profesijoje Factory Mutual Engineering-Research, Norwood, Mass. Baigusi Aušros Vartų liutuanistinę mokyklą, penkerius metus joje ir mokytojavo. Nuo vaikystės šoko tautinius šokius ir dalyvavo ateitininkų veikloje. Aštuonerius metus lankė muzikos pamokas ir puikiai groja akordeonu ir skambina pianinu. Lituanistinėje mokykloje vadovavo mokiųjų chorui. Priklauso Neringos skaučių tuntui, kur eina paskautininkės pareigas. Astos tėvai Joana ir Zigmas Dabrilai gyvena Dorchester, Mass. Astos sesuo Gita lanko Šv. Ka-

zimiero parapijos pradžios mokyklą.

Romas Andrius Pliodžinskas gimė ir augo Clevelande, Ohio. Baigė Cathedral Latin aukštesniąją mokyklą ir studijuoja Cleveland State University Business Management. Taip pat dirba inžinerijos ir konstrukcijos skyriuje. Romas lankė liutuanistinę mokyklą, priklausė prie skautų ir ateitininkų organizacijų, vienuolika metų šoka Grandinėlėje. Romo tėvai Vytautas ir Zelma Pliodžinskai gyvena Cleveland Heights, Ohio. Romas turi brolių Algį ir ištekęsįją seserį.

Asta ir Romas susipažino 1976 studentų suvažiavime Bostone.

Astos mamytė ir Romo tėvelis Lietuvoje mokėsi toje pačioje gimnazijos klasėje, o su jais kartu ir kun. Rafaelis Šakalys, OFM, palaiminęs jaunuolių santuoką.

Jaunieji Asta ir Romas Pliodžinskai povestuvinei kelionei išvyko į Karibų salas. Grįžę apsigyvens Cleveland, Ohio, kur jau turi nusipirkę savo namą. J.M.

Drasūs žingsniai. Antanas Vainius pavasario madų parodoje demonstruoja lietuviškus sportinius drabužius. Jis taip pat yra vienas iš jauniausių Darbininko skaitytojų. Nuotr. L. Tamošaičio

Literatūros ir dainos vakaras, rengiamas Naujosios Anglijos šaulių ir Bostono, Hartfordo, Waterburio bei kitų vietovių ramovėnų, įvyks liepos 22, šeštadienį, Maironio Parke, prie Worcesterio. Pradžia 4 val. po pietų.

LOS ANGELES, CALIF.

Lietuvių diena, surengta Šv. Kazimiero parapijos, buvo labai sėkminga. Tai buvo pats gausiausias renginys parapijos istorijoje. Bažnyčioje buvo pirmą kartą atliktos Šv. Kazimiero garbei sukurto komp. Tėv. Br. Markaičio, SJ, mišios.

Pamokslą pasakė kun. V. Bartuška, Manhattan kolegijos profesorius, Bronx, N.Y. Po mišių žmonės lankė parodas, užkandžiavo. 1:30 val. Marshall mokyklos salėje susirinko arti tūkstančio žmonių, kurie išlausė solistės Anitos Pakalniškytės iš Hamiltono, Kanados, ir Bostono vyrų seksteto, vadovaujamo komp. J. Gaidelio, koncerto. Sveikino Lietuvos generalinis garbės konsulas V. Čekanauskas ir LB Vakarų apygardos pirm. V. Vidugiris. Išlaidų buvo labai daug, bet pelno liko 2764 dol. Prie šventės pasisekimo daug dirbo parapijos komitetas, vadovaujamas Prano Speecher, o šeimininkė vadovavo V. Dudor.

Vladas Pažiūra, Los Angeles Šv. Kazimiero liutuanistinės mokyklos vedėjas, šiai mokyklai vadovavo ir ateinančiais metais.

Birutėčių gegužinė įvyks liepos 16, sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų Sakų sodyboje — 3430 Figueroa, Glendale Calif.

Lietuvių Dienų žurnalui remti gegužinė įvyks rugsėjo 17, sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų McCambridge Parke, 1515 Glenoaks Blvd., Burbank, Calif. — L.Z.K.

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridėti ir senojo.

ROMUALDA SIDLAUSKIENĖ

P.O. Box 74
Richmond Hill, N.Y. 11418

VAIKŲ KAMBARIAMS LAIKRODŽIAI IŠ SCHWARZWALDO — vaizduoja pasakas — Jonuką ir Gretą, Snieguolę, nyktukus, čebatuotą katiną, kiškį ir kit., viso 10 modelių.

F No. 116
Mano akys juda.

\$15.00
Snieguolė \$12.00

Importuojami tiesiai iš fabriko pagal užsakymą. Pristatymas trunka tarp 6-8 savaitių.

Kainos, įskaitant persiuntimą, tarp \$12.00 ir \$15.00. N.Y. Valst. gyventojai prideda 8% taksą.

Jonukas ir Greta \$12.00

ŠYPSNIAI

Dainos

— Brangusis, kodėl tu visada išėini laukan, kai aš pradėdu dainuoti?

— Ką aš galiu daugiau daryti? Jei pasilikčiau viduj, kaimynai gali pagalvoti, kad aš tave smaugiu!

Paskutiniai pageidavimai

Trim pacientam beliko gyventi tik 4-6 mėnesiai. Jiem buvo pasakyta, kad per tą laiką gali gauti, ką tik nori.

Prancūzas norėjo vilos Rivieroj su jauna žmona.

Anglas norėjo išgerti arbatos su karaliene.

Žydas norėjo pasikviesti 4 geriausius pasaulio gydytojus, kad jie jį apžiūrėtų.

Ji nekaltai

— Klausyk, Antanai. Rytoj suėina dvidešimt metų nuo mūsų vedybų. Ar nereikėtų papiauti vištą?

— Kodėl brangioji? Argi višta yra už tai kalta?

LITO BENDROVĖ PARUODA

1978 M. KELIONES Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas iš įvairių kompanijų ir ekskursijų. Priklausant nuo maršruto, bus applanoma:

Roma
Miunchenas
Baden-Baden
Bernas
Leningradas
Ryga
Bruselis

Paryžius
Lucerna
Ciurichas
Ženeva
Maskva
Helsinkis
Kopenhaga

Visos 2 savaitių vasaros ekskursijos įjungia VILNIŲ penkioms dienoms. Dėl informacijos kreipkitės:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114 ST.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
(212) 441-6799

Programa vyks vėsinamoj salėj. Ją atliks rašytojas Jonas Rūtenis iš New Yorko, dramaturgas Jurgis Jašinskas iš Bostono ir solistas Dr. Izidorius Alis iš Hartfordo. Akomponuos muzikas Petkaitis. Po meninės dalies bus loterija, šokiai ir kitos linksmybės bei skanūs pietūs. Vakaro pelnas skiriamas Kario žurnalui.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono klubas birželio 25 turėjo išvyką į Cape Cod. Aleksandros Moriarty vasarvietėj buvo gražiai praleista diena. Moterys ir jų svečiai turėjo progos pasimaudyti puikiame Atlanto Old Silver paplūdimy, o vėliau medžių pavėsy pasivaistinti ir padainuoti. Dalyvavo ir klubo pirm. Elena Vasyliūnienė.

Lietuvių radijo valandėlės vedėjai Steponas ir Valentina Minkai rengia kasmetinį pikniką su programa. Jis įvyks rugpiučio 13, sekmadienį, Romuvos parke,

Brocktone. Programą atliks Bostono lietuvių etnografinis ansamblis, vadovaujamas Gitos Kupčinskienės, ir Bostono tautinių šokių ansamblis, vad. Onos, Gedimino ir Lilijos Ivaškų. Vyks Naujosios Anglijos lietuvių gražuolės rinkimai, bus šokių varžybos ir labai gausi loterija.

Keleivis, Bostone leidžiamas laikraštis, dvi savaites atostogauja.

Romo ir Rimos Leveckų kepykla Brocktone (buvusi Kilkaus) atostogauja iki liepos 24. Per tą laiką kepykla bus uždaryta.

LAISVĖS VARPAS, Sekm. 11-12 val. WWEL, 1430 KC. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Telefonas 586-7209.

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

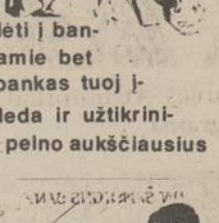
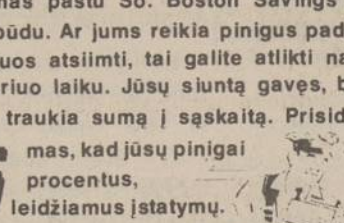
BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
440 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500
NEPOSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. Thrus. Wed. & Fri.
Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

VIENOS SAVAITĖS:	rugsėjo 17 — \$845	rugsėjo 22 — \$845
DVIEJŲ SAVAIČIŲ	rugpiučio 6 — \$1245	rugsėjo 3 — \$1195
	gruodžio 22 — \$1045	

Visos grupės aplankys Kauną ir Trakus. Prie šių visų grupių galima jungtis IŠ VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116, South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Įstaigai vadovauja: Aldona Adomonienė ir Albina Rudžiūnienė. Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval. Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom iškvietimo dokumentus.

Mielam ir bičiuliškam "Darbininko" administracijos talkininkui, daugelio chorų entuziastingam nariui

A.A.
BALIUI GEDEIKAI

staiga mirus, jo žmonai, sūnui ir kitiems artimiesiems gilia užuojautą reiškia

"Darbininko" redakcija ir administracija
ir Pranciškonų spaustuvė

Brangiai žmonai MARIJAI mirus, mielam

DIONIZUI PRANCEVIČIUI

ir jo šeimai gilią užuojautą reiškia

New Yorko žuvautojų ir medžiotojų klubas
ARAS

ELENA GRICEVIČIENĖ —

Žakevičiūtė, gimusi Šiauliuose, po sunkios ligos mirė 1978 gegužės 5 Memorial ligoninėje New Yorke. Gyveno Glendale, N.Y., buvo 74 metų amžiaus. Palaidota Jackson, N.J., kur yra palaidotas jos vyras Anatolijus, miręs 1949 metais.

Liko sūnus Eimutis ir žmona Mura, kurie gyvena New Yorke.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kennebunkporte, Maine, lietuvių pranciškonų sodyboje Lietuvių diena bus liepos 16. Dainuos Šv. Kazimiero parapijos choras iš Brocktono, diriguos kompozitorius Julius Gaidelis. Tautinius šokius šoks Brocktono tautinių šokių ansamblis Sūkury, kuriam vadovauja Vytautas Bruzgas.

Angelių Karalienės parapija šiais metais mini 90 metų sukaktį. Minėjimas bus rugsėjo 17. Po iškilmingų pamaldų parapijos bažnyčioje pietūs 2 v. bus Kultūros Židinyje. Sukakties proga išleidžiamas gražus iliustruotas leidinys, kuris spausdinamas pranciškonų spaustuvėje Brooklyne.

Kun. A. Petrauskas, Angelių Karalienės parapijos klebonas, liepos mėnesį išvyksta atostogų. Darbo dienomis bažnyčioje bus tik vienos mišios. Sekmadieniais mišios bus kaip ir visada.

Petras Jurgėla baigė sudaryti vietų ir asmenų vardyną dr. G. Valančiaus knygai "Žemaičių didysis", antram tomui. Ir antras tomas bus didelis ir stambus. Nors autorius jau yra miręs, bet knyga pasirodys reguliariai, šį rudenį. Knygos leidimu rūpinasi autoriaus dukra Dailė Polikaitienė. Knygą spausdina Pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

Būdė! — šeštosios tautinės stovyklos vadovas, atspausstas Pranciškonų spaustuvėje. Turi 64 puslapius, gausiai iliustruotas, supažindina su visom pastovyklėm ir pagrindiniais stovyklos darbais. Vadovą redagavo Alfonsas Samušis, spaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

Prof. V. Juodeikos veikalo "Didžioji iliuzija" antras tomas jau baigiamas lauzyti Pranciškonų spaustuvėje Brooklyne. Tomas turės per 500 puslapių.

Tautinių audinių audimo kursai rengiami šį rudenį nuo spalio 2 iki 6 Kultūros Židiny. Kursus rengia LMK Federacijos New Yorko klubas. Juos praves pagarsėjusių tautinių drabužių, juostų bei kilimų audėja Anastazija Tamošaitienė iš Kanados. Planuojama atgabenti su pradėtais audiniais stakles, kurios demonstruos skirtingą audimo būdą. Be A. Tamošaitienės, bus dar ir kitų talkininkių, kurios parodys ir pamokys lietuviško audimo meno. Visos New Yorko audėjos, ypač jaunimas, kviečiamos susidomėti šiais kursais. Tai tikrai vienintelė proga pagerinti savo audimo meną arba jį išmokti. Su šiais kursais bus pakeltas New Yorko apylinkės audimo lygis.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Šis pajūris garsus amerikiečiuose savo kurortiniais patogumais. Pranciškonų vasarvietė arti Atlanto. Pastatai kasmet gerinami, aplinka lietuviška, buto ir maisto kainos žemesnės kaip kitur.

Sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 4. Oras tuo laikui šiltas ir gražus. Čia patogų atostogauti per visą sezoną, o ne tik paskutines dvi liepos ir pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Tada gali pritrūkti kambarių. Pranciškonai nori per visą sezoną turėti svečių — panašiai, kaip būna amerikiečių vasarvietėse.

Visais informacijų reikalais reikia kreiptis šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Kunigų Vienybės 69 metinis seimas bus rugsėjo 20 ir 21 Providence, R.I., Mariot Inn, Charles and Orms Sts. Trečiądienį, rugsėjo 20, seimas prasidės 1 v. popiet. Kalbės vietos vyskupas. Apie dvasinį atsinaujinimą kalbės Tėv. Antanas Saulaitis, SJ, ir sesuo Ona Mikailaitė. Vakare lietuvių parapijos salėje bus vaišės, kurias rengia kun. Vaclovas Martinkus savo vardinę proga. Ketvirtadienį, rugsėjo 21, koncertacinės mišios Šv. Kazimiero bažnyčioje. 10 val. kun. K. Pugevičius kalbės tema — Mus įpareigoja Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Po to bus valdybos rinkimai ir nutarimai. Po pietų — seimo uždarymas.

Seselių pranciškiečių misijom Apriškimo parapijos bažnyčioje surinkta 237 dol.

Lietuvių diena Putname šiemet bus liepos 23. sekmadienį. Iš New Yorko vyksta autobusas, kurį organizuoja Darbininko administratorius Tėv. Petras Baniūnas, OFM.

Lietuvių kunigų rekolekcijos, rengtos Kunigų Vienybės, buvo birželio 5-9 seserų vienuolyne Putname. Rekolekcijas vedė Tėv. Justinas Vaškys, OFM. Dalyvavo 25 kunigai.

Dail. A. Tamošaitienės, pasižymėjusios audėjos, darbų paroda rengiama Kultūros Židiny rugsėjo 30 ir spalio 1. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas. Parodai eksponuoti sudarytas komitetas, kurio garbės pirmininku yra Antanas Rimydis, dailininkų Tamošaičių draugas; kiti to komiteto nariai yra: Dailininkų Sąjungos pirmininkas Jonas Rūtenis, Paulius Jurekus, dr. Jonas Lenkaitis.

Dr. Jonas Balys, lietuvių tautosakos specialistas, spalio 1, ryšium su Anastazijos Tamošaitienės paroda New Yorke, skaitys paskaitą tema "Lietuvių liaudies raštų ornamentikos kilmė ir reikšmė mūsų tautodailėje". Po paskaitos dailininkė Anastazija Tamošaitienė rody skaidres ir jas aiškins. Jos kūrinį paroda ir drauge audimo kursus rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Pabaltiečių festivalis bus rugsėjo 23 New Jersey valstybės Garden State Arts Center. Iš lietuvių festivalyje dalyvauja: Perkūno choras, moterų kvartetas Vilija, trys tautinių šokių ansambliai: Aušrinė iš Philadelphia, Liepsna iš New Jersey ir Tryptinis iš New Yorko. Rengimo komitete lietuviams atstovauja Valentinas Melnias. Jau dabar platinami bilietai į šį festivalį.

Dariaus Girėno skridimo minėjimas bus liepos 15, šeštadienį, prie lakūnų paminklo Lituanica Square, Union Ave. Kalbą pasakys inž. Vytautas Radzivas. Šiemet sueina 20 metų, kaip buvo pastatytas šis paminklas. Minėjimą rengia šiam paminklui statyti komitetas, kuriam pirmininkauja Bronė Spūdienė. Minėjimo pradžia 3 v. popiet.

Laisvės Žiburio radijas šį sekmadienį transliuos ištraukas iš V-osios Dainų Šventės, įvykusios liepos 2 Toronte.

Liet. Kat. Moterų Organizacijų 70 metų sukakties ir Pasaulio Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Sąjungos 30 metų atkūrimo tremtyje minėjimas — akademija rengiama spalio 28 Kultūros Židiny. Meninėje dalyje dalyvauja solistė Gina Čapkauskienė iš Montrealio ir pianistas Saulius Cibas iš Bostono.

Posėdžiavo vyčių centras

Lietuvos vyčių centro valdyba, arba vyriausias komitetas, birželio 24 posėdžiavo Syracuse, New York.

Vyčiai planuoja savo metinį seimą, vyksiantį Syracuse rugpjūčio 16-20. Šiame posėdy, pirmininkaujant Antanui Miner, buvo aptarti suvažiavimo programos galutiniai planai.

Taip pat buvo pranešta, kad kun. A. Kontauto-Contons knygelės anglų kalba "St. Casimir" jau perspausdinta 5000 egz. tiražu ir bus seimo metu platinama.

Nutarta išleisti naują vyčių dainorėlį. Tai būtų pačių seniausių lietuviškų liaudies dainų rinkinys su gaidomis. Leidimu rūpinsis lietuviškų reikalų komisija, pirmininkaujant kun. K. Pugevičiui.

Vyčių naujas statusas, kuris buvo priimtas praeitame seime, paruoštas spaudai. Taip pat jau paruoštos spaudai ir yra Providence vyskupo aprobuotos vyčių šermenų maldos, kurias paruošė dvasios vadas kun. A. Jurgelaitis, OP.

Finansų sekretorė Teresė Trainis pranešė, kad metinę vyčių duoklę šiemet sumokėjo

2,500 narių. Tai bene didžiausia lietuviška organizacija laisvame pasaulyje.

Washington, D.C., vyčių kuopos energinga pirmininkė Eva Migonis pranešė, kad Washington vyčiai, bendradarbiaujant Lietuvių Bendruomenei, rugsėjo 9-10 ruošia Šiluvos Marijos garbei savaitgalį. Numatyta simpoziumas Lietuvos katekizmo Bažnyčios reikalui, vaišės, istorinių vietų lankymas, įskaitant Lietuvos atstovybę, ir iškilmingos mišios sekmadienį po pietų, kurias aukos vysk. V. Brizgys.

Posėdy dalyvavo: vyčių dvasios vadas kun. A. Jurgelaitis, OP, lietuviškų reikalų komisijos pirm. kun. K. Pugevičius, pirm. Ant. Miner, vicepirm. Ann Marie Kassel, II vicepirm. P. Skabeikis, III vicepirm. Juozas White, sekr. Ann Bender, fin. sekr. Teresė Trainis, advok. A. Young, taip pat F. Petkus, Michael Petkus, Eva Migonis, Marge Migonis ir ateinančio seimo rengėjų komiteto pirmininkas Fr. Petrauskas.

k.p.

A.A. BALYS GEDEIKA

Birželio 30 vakare, besirengdamas kelionei į Torontą, į Dainų šventę, staiga, širdies priepuolio ištiktas, mirė **Balys Gedėika**, 69 metų amžiaus, gyvenęs Ridgewood rajone. Buvo pašarvotas Marytės Šalinskienės šermeninėje. Palaidotas liepos 5, trečiądienį, iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios. Liko žmona ir sūnus Rimas.

Staigi jo mirtis sukrėtė visus New Yorko choristus, nes velionis buvo entuziastingas dainininkas, choruose dainavęs apie 57 metus. Buvo kilęs iš Kauno Šančių. Ten ir įsijungė į įvairius chorus. Dabar dainavo Perkūno vyrų chore antruoju bosu ir Angelių Karalienės parapijos chore. Dalyvavo ir toje grupėje, kuri keliavo į Dainų šventę Toronte. Uoliai lankė repetitijas, skatino ir kitus jungtis į šią grupę, turėjo ir bilietą kelionei, bet autobusas į Torontą išvyko jau be uoliojo choristo.

NAUJAS KARYS

Kario žurnalo birželio mėn. numeris atspausstas Pranciškonų spaustuvėje Brooklyne ir išsiuntinėtas skaitytojams.

Numerio rašo: Z. Raulinaitis — Rytinių galindų žlugimas; Kazys Markus — Lietuviai juodojoje gvardijoje — Lithuanian Guard (straipsnis gausiai iliustruotas darbo kuopų gyvenimo nuotraukomis); Artileristas tęsia Antrosios baterijos aprašymą; Morkus Šimkus tęsia Baltimorės lietuvių dainos draugijos aprašymą; Jurgis Gediminėnas — Netikrovės debesy; šaulių skyrius ir kiti tradiciniai Kario skyriai, kur plačiai aprašoma ramovėnų veikla, duodama karinių žinių. Žurnalą redaguoja Zigmas Raulinaitis, leidžia New Yorko ramovėnai.

Kitas Kario žurnalo numeris išeis po vasaros atostogų.

Perskaitęs Darbininką, duok kitam!

AUSTRALIJOJ LIETUVIAI SPORTININKAI LIEPOS 7 IR 8 KULTŪROS ŽIDINY

Penktdienį rungtynės 7 val. vakare
Šeštadienį — 4 v. al. po pietų

SUSIPAŽINIMO VAKARAS

Šeštadienį, liepos 8, 8 val. vakare

LA KLUBAS NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA
VISUS ATSLANKYTI

MIRĖ KUN. PR. RAUGALAS, APREIŠKIMO PARAPIJOS KLEBONAS

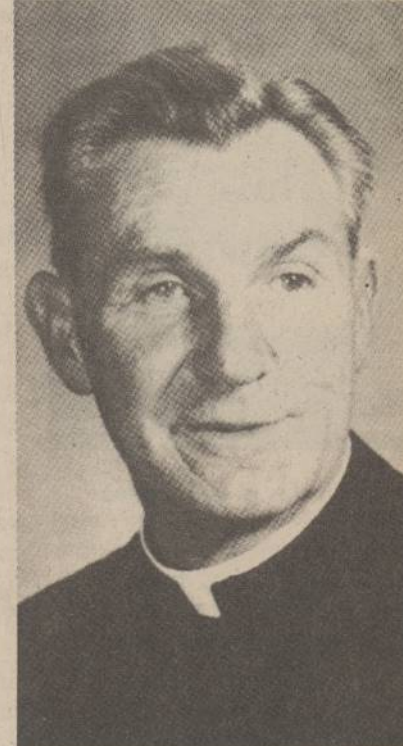
Birželio 29, ketvirtadienį, 9:30 v.r. ligoninėje mirė kun. Pranas Raugas — Francis Ruggles, Apreiškimo parapijos klebonas, sunkiai ir ilgai sirgęs. Buvo pašarvotas M. Šalinskienės šermeninėje. Sekmadienį, liepos 2, jo kūnas buvo pervežtas į bažnyčią ir ten 7:45 v.v. buvo lietuviškos laidotuvių mišios. Liepos 3, pirmadienį, 10:30 v. iškilmingose laidotuvių mišiose dalyvavo vysk. John Schneider, pamokslą pasakė kun. Pranas Bulovas, Maspetho lietuvių parapijos klebonas. Palaidotas Šv. Jono kapinėse, kur palaidoti jo tėvai ir sesers vyro tėvai. Laidotuvėse dalyvavo jo brolis ir sesuo.

-o-

Kun. Pranas Raugas buvo gimęs 1913 gruodžio 6. Gimė ir augo Brooklyne. Į kunigus įšventintas 1940 gegužės 18. Pradžioje buvo lietuvių parapijose, o paskui ilgesnį laiką darbavosi įvairiose amerikiečių parapijose.

1970 jis paskirtas Apreiškimo parapijos klebonu. Tai buvo septintasis parapijos klebonas, pakeitęs kun. Juozą Aleksūną, kuris tuo metu pasitraukė į pensiją.

Kun. Pranas Raugas buvo tikras Amerikos lietuvis, visada siejojosi lietuviškais reikalais. Būdamas studentu, uoliai veikė Lietuvos vyčiuose, rašė lietuviškoje spaudoje, vaidino. Kai buvo amerikiečių parapijose, vis tiek nenutraukė ryšių su lietuviška bendruomene. Savo lietuvišką veiklą ypač gražiai išplėtė tapęs Apreiškimo parapijos klebonu. Atgaivino visą parapijos gyvenimą, sustiprino chorą, didžiųjų tautos švenčių proga palaikė

Kun. Pranas Raugas, Apreiškimo parapijos klebonas, miręs birželio 29 d.

gražias lietuviškas pamaldas, į kurias sutraukė daug žmonių.

Jis rašė amerikiečių spaudoje aktualiais Lietuvos reikalais, ypač informavo apie persekiojamą Lietuvos Bažnyčią, vertė pirmąsias Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas. Kai buvo rengiamos pamaldos už Simą Kudirką Šv. Patriko katedroje, jis sakė pamokslą, nušviesdamas pavergtos Lietuvos būklę.

Lietuviškai Apreiškimo parapijai tai didelis nuostolis. Ji neteko lietuvių tautos reikalais besisielojančio klebono. Reikia tikėtis, kad ir naujas klebonas, kuris jau bus aštuntas iš eilės šioje parapijoje, bus taip pat lietuviškų interesų gynėjas ir lietuvių vybės palaikytojas.

Paskutinį kartą suvaidinus "A Walk in the Moonlight" Theater For New City — aktorai ir prisidėję prie pastatymo. Iš k. į d. Vytas Bakaitis, prisidėjęs prie vertimo, Manon Wicquart, Brenda Torney, Owen Wilson, Dan Ahearn, muzikas Albinas Prižgintas, Merriman Gatch, režisierius Jonas Jurašas, Walter Leyden, Vito Tomasello, Muriel Mason, Lawrence Sellars, Caprice Couselle, Dennis Eighelberger, Tony Allon, Nat Cohen (matosi tik plaukai), Stephen Edelstein. Nuotr. L. Tamošaičio

Išnuomojamas trijų kambarių butas su baldais arba du kambariai su baldais. Skambinti po 6 val. vak. 441-0693 Alex Kundrotui, 107-15 Atlantic Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418.

Jei ko elektra rei,
Pas Ignaitį eik.
Ignaitis ir Co. Tel. 235-1709

VISI Į PRANCIŠKONŲ LIETUVIŲ DIENĄ — PIKNIKĄ KENNEBUNKPORT, MAINE liepos 16, 1978

11:00 T. Rafaelio Šakalio, O.F.M., kunigystės sidabrinio jubiliejaus proga iškilmingos koncertuotos šv. Mišios. Per mišias gieda Šv. Kazimiero parapijos choras iš Brockton, Ma.

12:00 Pietūs
4:00 Meninė programa: tautiniai šokiai ansamblio "Sūkury", Brockton, Ma., vad. Vytautas Bruzgas. Choras iš Brockton, Ma., vadovas kompoz. Julius Gaidelis.

Nuoširdžiausiai kviečiame visus atsilankyti šiame lietuviškame pobūvyje, pailsėti atostogų krašte, pasižiūrėti Maino gražiąją gamtą, pabūti su draugais ir pažįstamais, pamėginti savo laimę įvairiuose žaidimuose, paragauti lietuviškų valgių bei gėrimų.